

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Visus kviečiame į Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio šventę – 5 psl.

- Tema: Seimo rinkimams artėjant – 2, 9
- Prikelkime senus papročius – 3
- Žurnalistų bauginimo metas – 3, 11
- St. Petersburg, FL Lietuvių klubo naujienos – 4
- Penktų Joninių stebuklas London, CA – 5
- Ketveri nežinios metai – 6
- Šventadienis – 8
- Šiaulių universitete pirmą kartą lankėsi KSU prezidentas – 8
- Paskutinė kadencija (42) – 9
- Kai žodžiai pradingsta... – 10
- Jaunimo kelionė į Izraelį – 11
- A.a. Bulotienę palydint – 11

Valiutų santykis
1 USD — 2.81 LT
1 EUR — 3.45 LT

„Tautiška giesmė“ apjuosė pasaulį

Čikaga („Draugo“, URM info) – Liepos 5–7 dienomis daugelyje pasaulio šalių jau ketvirtus metus iš eilės buvo minima Valstybės – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo – diena, kurios metu lietuviai mielai jungėsi prie bendros pilietinės Lietuvos himno giedojimo akcijos „Tautiška giesmė aplink pasaulį“.

Washington, DC apylinkės Lietuvių Bendruomenės nariai kartu su LR amabasados JAV darbuotojais „Tautiška giesmė“ liepos 6 d. giedojo priešais Baltuosius rūmus. Prie pilietinės akcijos prisijungė ir JAV LB New York apygardos nariai bei LR gen. konsulas New York, „Tautiška giesmė“ giedojęs Susivienijimo lietuvių Amerikoje kiemyje, Manhattan. Neatsilikio ir detroitiečiai – liepos 6 dieną Detroit apylinkės lietuviai „Tautiška giesmė“ sugiedoti susirinko Dievo Apvaizdos (Southfield, MI) lietuvių parapijoje.

Lietuvos Valstybės dienos proga nuotaikingą šventę surengė LR gen. konsulas Čikagoje ir restoranas „Kunigaikščių užėja“. Susirinkusiems svečiams koncertavo svečiai iš

Washington, DC „Tautiška giesmė“ giedojo Washington apylinkių LB ir LR ambasados JAV atstovai. **Ingos Lukavičiūtės** nuotr.

Lietuvos: atlikėjas Vygantas Kazlauskas su grupe – gitaristais Tomu Varnagiriu ir Audriumi Piragiu bei akordeonistu Nerijumi Bakula. Vėliau svečiai buvo pakviesti dalyvauti viktorinoje „Pažink savo šalį, Lietuvą“, kurios nugalėtojų laukė dovanos. Tą

dieną Tėvynę Valstybės dienos proga vieningu „Tautiškos giesmės“ giedojimu pasveikino ir Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, susirinkę lietuviai bei Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos parapijiečiai Marquette Park.

LISS programa – ir vėl Lietuvoje

Vilnius (Bernardinai.lt, „Draugo“ info) – 2008 m. žymios JAV Lietuvių Bendruomenės veikėjos a. a. Birutės Bublienės pastangomis įkurta Lietuvių išeivijos studentų stažuotių (LISS) programa šiemet kartu su Vytauto Didžiojo universitetu (VDU) bus vykdoma jau trečią kartą. Šią vasarą stažuotės (dabartinė LISS direktorė – Rasa Ardytė-Juškienė) prasidėjo liepos 9 d. Vytauto Didžiojo universitete, kur studentai iš JAV ir Kanados susipažino ne tik su universitetu, bet ir Kauno miestu, iš kur pasklis po ministerijas, ligonines, meno ir

mokslo įstaigas.

Per trejus metus, kai buvo vykdomos stažuotės, į Lietuvą atvyko daugiau nei 100 studentų iš Šiaurės Amerikos žemyno. Šiemet kelios dešimtys jaunuolių šešias savaites gilsins profesinius įgūdžius Lietuvos valstybinėse įstaigose, ligoninėse, meniniuose kolektyvuose ir nevyriausybiniuose organizacijose. Praktikos vietų sąrašas – įvairios įstaigos: LR Seimas, Švietimo ir mokslo ministerija, SEB bankas, Kauno klinikinė ligoninė, Vilniaus Greitosios pagalbos universitetinė ligoninė, Lietu-

vos radijas ir televizija, Lietuvos nacionalinis muziejus, Sugiharos namai, Kauno valstybinė filharmonija, Aplinkosaugos valdymo ir technologijų centras bei dar daugelis kitų.

Už sėkmingai atliktą praktiką universiteto globotiems programos studentams įteikiami VDU pažymėjimai, liudijantys apie sėkmingai baigtą profesinę stažuotę ir įskaitytus penkis akademinius kreditus, kurie yra įvertinami studentams po praktikos sugrįžus į savo universitetus.

Lietuvos krepšininkai iškovojo kelialapį į Londono olimpines žaidynes

Karakasas (ELTA) – Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė Venesuelos sostinėje Karakase vykstančio olimpinio atrankos turnyro pusfinalyje 109:83 įveikė Dominikos Respublikos komandą ir iškovojo kelialapį į Londono olimpines žaidynes. Po dviejų kėlinių lietuviai pirmavo 52:36, o po trijų – 75:61. Trenerio Kęstučio Kemzūros vadovaujamai mūsų šalies rinktinėi 19 taškų pelnė Jonas Mačiulis, 17 – Jonas Valančiūnas (7 atk. kam.), 13 – Linas Kleiza, 12 – Martynas Pocius, 11 – Tomas Delininkaitis, po 9 – Rimantas Kaukėnas ir Mantas Kalnietis (9 rez. perd.), 7 – Šarūnas Jasikevičius (5 rez. perd.), 5 – Paulius Jančiūnas, 3 – Deividas Dulkys, po 2 – Darius Songaila ir Robertas Javtokas.

Kitame pusfinalyje Rusijos komanda 85:77 (26:23, 20:8, 22:22, 17:24) įveikė Nigerijos krepšininkus ir taip pat iškovojo olimpinį kelialapį. Dėl paskutiniojo, trečiojo, bilieto į olimpinį traukinį kovos pusfinaliuose pralaimėjusios Dominikos Respublikos ir Nigerijos komandos. Turnyrą dėl trijų kelialapių į Londono olimpines žaidynes pradėjo 12 komandų. Londono olimpinės žaidynės vyks liepos 27–rugpjūčio 12 dienomis.

Lietuvos krepšininkai džiaugiasi pergale.

ELTA nuotr.

Redakcijos žodis

Tūlas skaitytojas yra girdėjęs posakį: „Du lietuviai – trys partijos.“ Perskaičius dviejų komitetų – 2012 metų Dariaus ir Girėno minėjimo bei Dariaus ir Girėno 79-ojo Transatlantinio skrydžio šventės – kvietimus į garsiųjų lakūnų skridimo metinių paminėjimą, įsitikini, kad siame posakyje yra dalis tiesos. Abiejų komitetų minėjimai vyks tą pačią dieną, prie to paties paminklo, tik kitu laiku. Tiesa, šv. Mišiose organizatoriai ir visi kviestieji susitiks kartu, o po Mišių susirinkusiųjų keliai vėl išsiskirs – vieni pasuks į Jaunimo centrą, kiti keliaus į Beverly Shores. Užjaučiu norinčius dalyvauti šventėse ir pati suku galvą: „Kurį komitetą pasirinkti?“ Būtų gerai į Jaunimo centrą nueiti, bet ir „Lituanicos“ parkas Indiana valstijoje vilioja. Galvojau, jog dvi „partijas“ įkūrė dypukai ir tarybukai, tačiau pažvelgusi į organizacinių komitetų sąrašus pamačiau, kad abiejose „barikadų“ pusėse yra ir vienu, ir kitų. Taip ir likau nesupratusi, kam viename minėjimui reikalingos dvi „partijos“.

Redaktorė **Laima Apanavičienė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00 Pirmą klasę: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00 Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00 Į Lietuvą reguliariu paštu metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00 Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00 Į Lietuvą reguliariu paštu metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė dalia.cidzikaitė@gmail.com Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome prisiųsti kopiją.

El. paštas: rastine@draugas.org skelbimai@draugas.org administracija@draugas.org

TEMA: SEIMO RINKIMAMS ARTĖJANT

„Darbiečiai“ žino, ko jiems reikia

ANDRIUS NAVICKAS

Kas kritikos ugnyje nesudega, o skandalų pelkėje nepaskęsta? Mano galva, Lietuvoje yra tik du tokie politikai: Artūras Zuokas ir Viktor Uspaskich. Apie Zuoką ir jo įkurtą politinį judėjimą šiame cikle dar rašysiu, o dabar siūlau pažvelgti į Uspaskich ir jo partiją.

Skrydis į valdžios olimpą

2003 m. pabaigoje įregistruota ir jau kitais metais į valdžios elitą įžengusi Darbo partija tikrai negali būti vadinama vieno žmogaus politine organizacija. Jai priklauso nemažai įdomių asmenybių, dėl įvairių priežasčių neatradusių savo vietos tradicinėmis vadinamose partijose. (Tiesa, nėra paprasta sutarti dėl vertinimų, kurie leidžia vieną ar kitą partiją vadinti tradicine. Tuo labiau, kad už į klasikines politines ideologijas besitaikančių pavadinimų neretai atrandame itin keisto skonio politinių mišrainių.) Tačiau akivaizdu ir tai, kad Uspaskich yra daugiau nei vien tik pagrindinis partijos steigėjas ir variklis. Net kai partijos vairas buvo kuriam laikui perduotas Kęstučiui Daukšiui, niekam nekilo abejonių, kas yra galutinė instancija Darbo partijoje.

Apie Uspaskich politinę karjerą daug rašyta, tačiau verta priminti svarbiausius faktus, nes, kaip ne kartą įsitikinome, šių laikų žmonės itin greit viską pamiršta. Geriausias to įrodymas – Darbo partijos populiarumo bangavimas, tiesiogiai priklausantis nuo to, kiek iš atminties išdyla skandalai, susiję su Uspaskich veikla.

Kartais sakoma, jog Amerika yra nuostabus kraštas, nes kiekvienas, nepriklausomai nuo kilmės ar socialinės padėties, gali svajoti apie stulbinamą karjerą. Žvelgiant į Uspaskich biografiją, galima sakyti, kad taip nutinka ne vien Amerikoje. Paprastas vaikas iš Rusijos provincijos, dirbantis suvirintojų brigadoje, per labai trumpą laiką Lietuvoje atranda nuostabių aitvarų, sunešusių jam didžiulius turtus. Tiesa, Lietuvos teisėsaugos institucijose buvo ne vienas pareigūnas, suabejojęs tuo, jog Uspaskich sėkmė buvo pasiekta teisėtomis priemonėmis, tačiau, deja, Lietuvoje įprasta, kad teisėsauga visą savo jėgą rodo mažiau pasiturinčių ar politinių užtėrėjų neturinčių piliečių atžvilgiu, o byloje dėl galimos milijonierių nusikalstamos veikos dažniausiai padedamas daugtaškis.

Kurį laiką Uspaskich buvo dosnus Naujosios sąjungos (socialliberalų) rėmėjas, tačiau paskui nusprendė, jog geresnė investicija bus pačiam tapti Seimo nariu. Jo pirmas politinis pasirodymas buvo sėkmingas, ir 2000 m. Uspaskich buvo išrinktas Seimo nariu Kėdainių vienmandatėje apygardoje bei prisijungė prie Naujosios sąjungos frakcijos. Politinė Uspaskich karjera buvo ne mažiau svaiginamai greita, kaip ir verslo karjera. Ką tik į politiką įžengęs verslininkas tapo Seimo Ekonomikos komiteto pirmininku ir šiose labai įtakingose pareigose išbuvo iki pat 2003 m., kai išsiskyrė jo ir Naujosios sąjungos keliai ir Uspaskich nusprendė, kad dar veiksmingiau būtų turėti tvirtą politinį užnugarį – savo

politinę partiją.

Artėjo 2004 m. Seimo rinkimai, ir Darbo partijos populiarumas žadėjo triuškinančią pergalę. Rinkimų kampanijai buvo pasitelkti žymūs užsienio specialistai, kurie mokė, kaip išnaudoti vaizdinę agitaciją. Manau, kad dar pamenate tą skaičių žaismę, kuria „darbiečiai“ manipuliavo: 11 dienų, 111 dienų. Jie žadėjo stebuklus, ir atrodė, kad šie pažadai veikia kaip puikiausia politinė hipnozė. Aktyviausiai su šia hipnoze pradėjo kovoti Tėvynės sąjunga (TS) ir LSDP. Konservatoriai tvirtai žadėjo, jog darys viską, kad galimai Rusijai, o ne Lietuvai naudos siekiantis Uspaskich nepatektų į aukščiausius postus. TS atstovai viešai skelbė, jog niekada nesudarys jokių sąjungų su „darbiečiais“. LSDP savo ruožtu savo rinkimų kampaniją nukreipė ne tiek prieš tradicinius oponentus – TS, kiek prieš „darbiečius“. Buvo sukurti įspūdingi reklaminiai vaizdo klipai, kuriose aiškinta, kaip rizikinga rinktis „darbiečius“, kad nederėtų sukti nežinomu ir klaidžiu keliu.

Nors per 2004 m. Seimo rinkimus „darbiečiai“ gavo net 39 mandatus, tačiau tai buvo mažiau, nei jų lūkesčiai. Kita vertus, jie jau galėjo imtis politinės iniciatyvos, ir netrukus buvo sudaryta koalicija su socialdemokratais, socialliberalais, Kazimiero Prunskienės vadovaujama partija. Uspaskich apdairiai nesikovė dėl premjero posto ir nusitaikė į ūkio ministrus, o „darbiečiai“ gavo dar 4 ministrų postus Vyriausybėje.

Ar sėkmė rinkimuose „darbiečiams“ leido įvykdyti žadėtą greitą valstybės pertvarką? Kaip paaiškino Uspaskich, jie to negalėjo padaryti, nes teko darbuotis koalicijoje, ir rinkėjai patys kalti, jog nesuteikė daugiau galių „darbiečiams“.

Kai jau atrodė, kad pasaulis – po kojomis, sėkmė nuo Uspaskich pradėjo nusisukti. Buvo suabejota, ar Uspaskich neapgaukinėja žmonių, teigdamas, jog turi aukštojo mokslo diplomą. Buvo net iškelta baudžiamoji byla, kuri subliūško dėl to, kad Rusija atsisakė suteikti galimybę Lietuvos pareigūnams susipažinti su jos aukštųjų mokyklų dokumentais. Netrukus Vyriausioji tarnybinės etikos komisija priėmė sprendimą, kad Uspaskich supainiojo viešuosius ir privačiuosius interesus. Kėdainių milijonieriui teko atsisakyti ministro posto. Jis nusprendė nelikti ir Seime, o jo santykiai su socialliberalų ir socialdemokratų vadovais pašljo.

Dar 2004 m. Vytauto Damulio vadovaujama Valstybės saugumo departamento Kontržvalgybos valdyba surinko pradinę medžiagą apie galimus finansinius Darbo partijos nusikaltimus. Sunku paneigti, kad kurį laiką politinis elitas svarstė, kada geriausiai viešai apie tai pareikšti. Delsta net dvejus metus. Labai panašu, jog ženklą veikti pasiuntė iš Seimo pirmininko posto pašalintas Artūras Paulauskas. Prie jo pašalinimo labai daug prisidėjo parlamentarų „darbiečių“ pozicija. Netrukus VSD

pareigūnai užgriuvo Darbo partijos būstinę Vilniuje, buvo atrasta daug svarbių dokumentų, kuriuos būstinės darbuotojai bandė slapta išgabenti. Kita vertus, labai keistas sutapimas, jog šios kratos išvakarėse Uspaskich skubiai išvyko į Rusiją. Formali priežastis – aplankyti giminačius.

Būdamas Rusijoje Uspaskich žadėjo paskelbti kompromituojančią medžiagą apie įtakingus Lietuvos politikus, prašė Rusijos valdžios apsaugos bei politinio prieglobsčio. Kai netikėtai Vyriausioji rinkimų komisija leido nuo Lietuvos teisėsaugos užsienio politikui kandidatuoti pakartotiniuose Seimo rinkimuose Alytaus vienmandatėje apygardoje, jis ryžosi atvykti į Lietuvą, kur oro uoste buvo sulaikytas teisėsaugos pareigūnų. Rinkimuose Uspaskich buvo nugalėtas teisininko Kęstučio Čilinsko, tačiau jam pasisėkė bent tai, kad vėl pavyko išvykti į Rusiją, kur 2007 m. rugsėjo 21 d. surengė spaudos konferenciją „Žmogaus ir piliečių teisių pažeidimai Europoje – pasikėsinimas pagerbti ir nužudyti kandidatą į LR Seimo narius Viktorą Uspaskichą“. Joje drausmingai dalyvavo ir absoliuti dauguma „darbiečių“ parlamentarų, kurie neprotestuodami klausėsi, kaip juodinama valstybė, kuriai jie atstovauja.

Net ir po visų šių įvykių Uspaskich sugebėjo sugrįžti į politinę sceną ir 2008 m. buvo išrinktas į Seimą. Tai tik neilgam užtikrino jam teisinę neliečiamybę, nes Seimas sutiko apriboti jo parlamentinę imunitetą. Uspaskich atsakymas – kandidatavimas į Europos Parlamentą (EP). Tiesa, praeities šmėklos ir čia jo nepaleido, jo kolegos EP sutiko, kad jam būtų apribotas europarlamentaro teisinis imunitetas. Svarstant šį klausimą, Uspaskich išplatino europarlamentarams medžiagą, kuriame kaltina Lietuvos teisinę sistemą bandymu su juo susidoroti.

2011 m. Generalinės prokuratūros atstovai Uspaskich įvardijo kaip nusikalstamos organizuotos grupės dalyvį. Pasak prokuroro Sauliaus Versecko, 2004–2006 m. jis, siekdamas neteisėto partijos finansavimo ir norėdamas išvengti finansavimo kontrolės, organizavo neteisėtą buhalterinės apskaitos tvarkymą.

Tačiau Lietuvos žmonės, regis, yra linkę atleisti Uspaskich bet kokią Lietuvos kritiką tarptautiniu lygmeniu, taip pat numoti ranka ir į visus jam pateiktus kaltinimus. Jis nuolat šmėžuoja Lietuvos televizijų ekranuose, jau seniai Uspaskich portretas yra tapęs Delfi.lt pirmojo puslapio dalimi. Taip pat, kaip aiškėja, tikėtina, kad Uspaskich yra tikrasis Balsas.lt ir Ekonomika.lt savininkas. Visos šios investicijos atsiperka, ir šiandien Uspaskich vadovaujama Darbo partija pirmąja gyventojų nuomonių apklausose. LSDP pagarbiamai kalba apie „darbiečius“ kaip apie būsimus partnerius ir, regis, jau susitaikė, kad Uspaskich bandys tapti premjeru. Beje, prieš kurį laiką, iškilus sunkumams dabartinėje valdančiojoje koalicijoje, net ir TS vadovai teigė, kad perspektyviu laiko artimesnį bendradarbiavimą su gana konstruktyvia Darbo frakcija.

Nukelta į 9 psl.

„Pasigendu senų tautos papročių dvasios sutaurinimo, naujam gyvenimui prikeliant liaudies dainas ir papročius. Viskas tapo komercija, o juk Joninėse slypi kur kas rimtesnis paveldas, negu tik valgymas, alaus gėrimas ir laužų deginimas” – tai Irenos Nakienės-Valys kruopščiai paruošto straipsnio žodžiai. Ji visam tam stengėsi užbėgti už akių, aprašydama Kupolines, Rasos ir Joninių šventes, jų istoriją, prasmę bei su jomis susijusius papročius („Draugas”, 2012 m. birželio 28 d.). Tokia informacija tik dar labiau išryškina blėstančią šio paveldo prasmę. Ačiū autorei.

Įdomiu sutapimu kitą dieną „USA Weekend”, savaitinis daugelio JAV dienraščių priedas, turėjo specialų kiek daugiau nei trijų puslapių aprašymą apie Liepos 4-osios dienos minėjimą. Tai JAV Nepriklausomybės šventė, Amerikos Vasario 16-toji, tačiau tame straipsnyje apie Nepriklausomybę – nė žodžio. Rašyta tik apie Liepos 4 dienos maistą, gėrimus, muziką, gegužines, sporto užsiėmimus ir, vakarui atėjus, spalvingas ugnes salves padangėse. Tad Nakienės-Valys išsakytas rūpestis tinka ir šiuo atveju.

Prieš kurį laiką šioje skiltyje užsiminiau apie norą atgaivinti vardinį šventimą arba bent jų prisiminimą. Tai darydamas pasižadėjau, progai pasitaikius, ką nors su vardo diena vis pasveikinti. Kaip tada rašiau, darbe turiu kasdien nuplėšiamą kalendorių su pažymėtais tos dienos vardais. Vienas tų vardų buvo Gina, kuri dirba kartu su manimi. Nuplėšęs lapelį nuėjau prie jos ir pasveikinau su vardinėmis. Kadangi apie vardines ji niekada nebuvo girdėjusi, paaiškinau jai senovišką lietuvių paprotį. Ji apie tai, matyt, papasakojo kitiems ir už kelių dienų prie manęs prisistatė kita ponija, kilimo iš Albanijos, kuri su džiaugsmu pasakojo, kad jos krašte vardinės irgi yra

Prikelkime senus papročius naujam gyvenimui!

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

švenčiamos. Ar neįdomu?

Savo naują įprotį tebetėsiu ir, man ką nors pasveikinus, jie, aišku, kiek nustebę nuoširdžiai dėkoja. Šiomet Joninių proga pasveikinau prieš 50 metų mano vestuvėse vyriausiu pabroliu buvusį, dabar Florida valstijoje gyvenantį draugą. Štai jo atsakymas: „Ačiū už geriausius Joninių linkėjimus. Kaip atsitiko, kad atsimini [ši] seną lietuvių paprotį? Jau daug dešimtmečių praėjo nuo paskutiniojo karto, kai aš sėdėjau vakare prie laužo, kai dainavom dainas ir pasakojom juokus. Ach... Gyvenimas nebuvo lengvas, bet vis surasdavome laiko pasižmonėti ir pasidžiaugti. Dabar to papročio dauguma žmonių visai neatsimena.”

Ieškant gilesnės turimų papročių prasmės ir norint juos atgaivinti, ką dar būtų galima pasakyti apie vardines? XIX a. gale buvo žinomas paprotys varduvininkui nakties metu apipinti žalumynais kėdę, pirkios ar klėties duris, kartais – jo darbo įrankius. Vainikus pindavo ir slapta nuveždavo paprastai jaunimas stambesniems apylinkės ūkininkams, šeiminkėms, daug rečiau – šeiminkų suaugusiems vaikams bei samdiniams. Į vardinį vaisę, kurios nebūtinai turėjo būti vardinį dieną, bet dažniau nukeliamos į sekmadienį, kviesdavo pats varduvininkas ir jo artimas šeimos narys. Kaime taip pat buvo švenčiamos ir jungtinės vardinės, kai keli ūkininkai buvo bendravardžiai. Taip rašoma bostoniškėje „Lietuvių enciklopedijoje”.

Danutės Brazytės Bindokienės knyga „Lietuvių papročiai ir tradicijos išeivijoje” (Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Chicago, 1989) yra tarsi aukso aruodas norintiems daugiau apie visa tai sužinoti. Nemokantys ar primiršę lietuvių kalbą negali teisingai, kad jiems ten sutelkta medžiaga nėra prieinama, nes ta pati knyga yra išleista ir anglų kalba. Nekalbu apie kitą knygos laidą, bet apie tą pačią knygą: kairėje jos pusėje tekstas yra angliškai, o dešinėje – lietuviškai. Saliamoniškas sprendimas. Knygoje aprašomi bendrieji lietuvių kultūros bruožai, tautinės šventės, kalendorinės ir šeimos šventės. Du puslapiai skirti gimimo dienai ir vardinėms.

Paieškokime joje senų vardinų papročių. Jau minėjau vainikų pynimą ir išlaukinių durų puošimą jais. Jeigu neįmanoma apvainikuoti durų, tai būtina apipinti varduvininko kėdę. Kėdė būna papuošta, kai sukaktuvininkas ateina prie pusryčių stalo. Labai būdingas paprotys vardadienio proga yra pakilnojimas su kėde. Sukaktuvininkas sodinamas į papuoštą kėdę ir su ta kėde tris kartus iškeliamas aukšty. Tai daroma, kad jam viskas ateinančiais metais sektųsi, kad būtų sveikas ir linksmas. Po pakilnojimo sukaktuvininkas sveikina mas ir apdovanojamas dovanėlėmis. Jeigu tuo metu ruošiamos vaisės, sukaktuvininkas apjuosiamas raštuota juosta, kuri dėvima per visas vaisės. Po apjuosimo svečiai sudainuoja sveikinimo dainą „Valio!”. Knygos autorė pastebi, kad vertėtų

apsieiti be slaviškos „Ilgiausių metų” dainos, nes turime gražių lietuviškų pakaitalų.

Nežinau, kaip plačiai „Lietuvių papročiai ir tradicijos išeivijoje” yra naudojama išeivijos gyvenime. Bindokienė savo žodyje išreiškė viltį, kad knyga bus naudinga lietuviams išeiviams, tebeeinantiems lietuviškumo keliu, tebekreipiantiems akis ir mintis į savo kilmės kraštą – Lietuvą. Knygą turėtų turėti ir naudoti visos lituanistinės mokyklos, visi lietuviškų jaunimo organizacijų vadovai, visų jaunimo stovyklų rengėjai – visi, kurie nori prisidėti prie Nakienės-Valys kvietimo priekelti lietuviškus papročius naujam gyvenimui.

Nežinau, kur knyga yra platinama. Kai prieš porą metų lankiausi pas Vytautą Kamantą, jis savo namuose rodė kampą su šios knygos dėžėmis. Pora tų knygų davė man, jas greitai išdalinau. Gal tos knygos, gulinčios dėžėse, tebelaukia progos susipažinti su naujais skaitytojais?

Noras išsaugoti praeities lobius ir turtus nėra vien mūsų dienų rūpestis. Gal kai kurie skaitytojai prisimena tautos dainiaus Maironio eilėraštį, kuriame jis rašė: „Aš norėčiau priekelti bent vieną senelį/ Iš kapų milžinų/ ir išgirsti nors vieną, bet gyvą žodelį/ Iš senųjų laikų!/(...) Sudrebėtų kapai! Ne kapai didžiavirų/ Užmigdyti tarp girių,/ Tik užmiršusios mūsų krūtinės be žado,/ Be idėjos, be vado/(...) Gal suprastų tada, ką jiems Nemunas šneka,/ Kai nakčia mėnuo teka;/ Ko tos tamsios girių griaudingai vaitoja?/ Apie ką jos dūmoja?”

Norintiems prisidėti prie vardinų papročių atgaivinimo, bet nežinantiems vardinų dienų, siūlau susipažinti su kasmet „Draugo” leidžiamu kalendoriumi, kuriame galima rasti apie 1,500 vardų.

Vilniaus miesto 2-ojo apylinkės teismo teisėjos Ainoros Kornelijos Macevičienės nuosprendis ir nustebino, ir šokiravo. Lietuviškos Temidės nuosprendį, nepalankų kritišką nuomonę apie leidėją Vitą Tomkų ir jo „Respubliką” pareiškusiam Lietuvos žurnalistų sąjungos (LŽS) pirmininkui Dainiui Radzevičiui, derėtų įsidėmėti visiems. Ar tai nėra dar viena pergalė jėgų, kurios siekia mums užčiaupti burnas? Kad bijotume viešai reikšti bet kokią kritišką nuomonę. Kad nedrįstume kelti jokių versijų. Kad nebandytume lyginti faktų, skaičių. Kad niekad niekada nenorėtume domėtis viešų asmenų gyvenimais bei jų darbine veikla.

Mano supratimu, minėtos teisėjos nuosprendis atveria sąlygas dar vienam labai pavojingam reiškiniui. Jei ir aukštesniosios instancijos teismas palaikys šios teisėjos sprendimą, tai bus ženklas, jog nuo šiol mes, Lietuvos piliečiai bei Lietuvos gyventojai, neturime teisės remtis viešojoje erdvėje pasirodžiusia neigiama informacija. Jokia. Žinoma, teoriškai teisės remtis viešaisiais šaltiniais iš mūsų niekas neatėmė, bet praktiškai jos nebelieka. Nes teisė skleisti nuomones, idėjas ir mintis, tik pamanyk, nėra absoliuti. Suprask, LŽS pirmininkas, prieš skelbdamas savo kritiškąjį rašinį, neįsitikino informacijos tikslumu, teisingumu, galų gale jos nepatikrino keliais nepriklausomais šaltiniais.

Pirmiausia leiskite nusistebėti: o

Žurnalistų bauginimo metas

GINTARAS VIŠOCKAS

kada teisė skleisti nuomonę, idėjas ir mintis Lietuvoje buvo absoliuti? Lietuvoje tebegalioja vienas iš griežiausių įstatymų, numatančių atsakomybę už šmeižtą ir įžeidimą. Omenyje turiu ne civilinę, bet būtent baudžiamąją atsakomybę. Dauguma civilizuotų, padorių, demokratinių valstybių seniai atsiskakė (arba sparčiai atsiskakė) galimybės už ne itin tiksliai panaudotas frazes ar supainiotus faktus rašančiuosius prilyginti kriminaliniams nusikaltėliams. O Lietuva neatsisakė, ir, regis, tokios privilegijos nė neketina atsiskakėti.

Tad Lietuvoje galioja net du būdai, kaip galima bausti kritiškai rašančius žurnalistus – civilinis ir baudžiamasis kodeksai. Pasirinkimas – platus. Jei geidžia širdis, žurnalistą ar leidinį galima persekioti už garbės ir orumo įžeidimą civiline tvarka. O jei siekiama kritikos pažėrusiam žurnalistui kuo labiau pakenkti, įmanoma iškelti jam ir baudžiamąją bylą. Dar svarbu pabrėžti, jog Lietuvos įstatymai jau senokai nebekalba ir apie tai, kokio dydžio turėtų būti didžiausia bauda, skiriama tam, kuris

įžeidė ar apšmeižė.

Lietuviška Temidė Tomkaus priekaištus šiuo konkrečiu atveju privalėjo, mano supratimu, nukreipti visai kita linkme – adresuoti ne Radzevičiui, o „WikiLeaks” įkūrėjui Julian Assange. Juk akivaizdu, kad pirmasis šaltinis – ne asmeninis Radzevičiaus tinklalapis. Bent iki šiol galiojo nuostata, jog atsako ne tas, kuris cituoja, o tas, kuris pirmasis parašė, paskelbė ar pareiškė. Dabar kuriamas atvejis, kai Lietuva verčiama veltis į itin pavojingus ir nežinia kur mus nuvesti galinčius ginčus, ką galima cituoti, o kuo remtis – nepatartina. Nejaugi Lietuvoje bus paskelbtas viešas ir išsamus sąrašas informacinių šaltinių, kurie, valstybės manymu, nėra itin patikimi? Vadovaujantis sveiku protu, tokio sąrašo negali būti. Bent jau civilizuotoje, demokratinėje valstybėje. Beje, išgirdus birželio 29 d. nuosprendį, taip ir liko neišku, kas ir kada panaikino iki šiol galiojusią nuostatą, jog už informacijos patikimumą atsako būtent pirminis šaltinis?

Radzevičių palaikau dar ir dėl to, jog įpareigojimai įsitikinti informa-

cijos tikslumu, teisingumu bei patikrinti faktus keliais nepriklausomais šaltiniais yra dažnų sunkiai įgyvendinama siekiamybė. Nejaugi prieš skelbdamas savo straipsnį Radzevičius iš tiesų turėjo skristi pas Assange ir reikalauti paaiškinimų, taip pat ieškoti „WikiLeaks” puslapiuose minimų diplomatų?

Kaip elgtis žurnalistui, gvilde niančiam, pavyzdžiui, sudėtingas bylas, kur greičiausiai veikia slaptosios tarnybos? Net Lietuvoje tokių bylų – apstu. Tai ir Valstybės saugumo departamento (VSD) karininko Vytauto Pociūno žūtis, ir čečėnų Gatajev persekiojimas, ir „teroristės” Eglės Kusaitės neva nusikaltami ketinimai... Kaip patikrinti, kaip įsitikinti, jei nei specialiųjų tarnybų, nei generalinės prokuratūros, nei Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai nepateikia jokių komentarų? Vadovaujantis lietuviškos teisėtvarkos logika, jei nėra galimybės patikrinti, vadinasi, negalima ir skelbti?

Bet jei vadovausimės tokia logika, nebegalėsime apie nieką parašyti nieko kritiškai. Nes kritikuojamo asmens teisė išsikeisti dabartinėje Lietuvoje – beveik absoliuti. Net viešais asmenimis pripažįstami politikai, visuomenės veikėjai, leidėjai, pareigūnai mėgaujasi beveik suabsoliutinta teise pasijusti įžeistu ar apšmeižtu.

Dabar, po teismo teisėjos Macevičienės nuosprendžio, netikiu nepalankiai susiklosčiusiomis aplinkybėmis ar atsitiktinumu.

Nukelta į 11 psl.

TELKINIAI

St. Petersburg, FL

Lietuvių klubo naujienos

Viešnagė Čikagoje

Birželio mėn. 3 d., sekmadienio, popietėje Lietuvių klubo vicepirmininkė Elena Jasaitienė įdomiai papasakojo apie savo dalyvavimą š. m. gegužės 27 d. Švč. Mergelės Gimimo šventovėje, Marquette Park, Čikagoje, kur buvo švenčiamos ne tik Sekminės, bet ir Pal. Jurgio Matulaičio 25 metų beatifikacijos jubiliejus.

Prieš šv. Mišias iškilmingoje eisenoje dalyvavo Čikagos policijos atstovai, Kolumbo vyčiai, įvairių lietuviškų organizacijų atstovai su savo vėliavomis. Šv. Mišių celebrantą kardinolą Francis George atlydėjo 16 kunigų. Giedojo keturių parapijų chorai.

Jubiliejus buvo paminėtas gražiai ir išpūdingai gražiai išpuoštoje ir žmonių perpildytoje šventovėje.

Tėvo diena Klube

Birželio mėn. 17 d., sekmadienį, Tėvo dienos šventėje Klubo valdybos moterys atvykusius tėvelius pasitiko pietumis, vaišino juos užkandžiais ir gaivinančiais gėrimais. Po pietų Klubo pirmininkė Vida Meiluvienė pasveikino salėje esančius tėvus eilėmis.

Lietuviškų gaminių „krautuvėlė“

Klubo valdyba praneša, kad vieną kartą per mėnesį Klube veiks gaminių ir skanėstų iš Lietuvos „krautuvėlė“. Pirmą kartą „krautuvėlė“ pradėjo veikti birželio 21 d. Ji buvo labai entuziastingai priimta atsilankiusių ketvirtadieninuose priešpiečiuose. Datas, kada „krautuvėlė“ bus atidaryta, valdyba praneš iš anksto.

Paminėta Gedulo ir vilties diena

Birželio mėn. 10 d., sekmadienį, po pietų Klubo pirmininkė Vida Meiluvienė jautriu žodžiu priminė susirinkusiems skaudžius mūsų tautai įvykius – nekalgtą Lietuvos žmonių

Abiejų grupių vadovai Rima ir Aurelijus Kilbauskai.

trėmimą į Sibirą. Pirmininkė taip pat atidengė prie scenos, ant specialaus sukamo stovo, įtaisytą žemėlapi su sužymėtomis lagerių, stovyklų ir tremties vietovėmis Sibire, į kurias buvo tremiami lietuviai. Kitoje žemėlapi pusėje – nuotraukos iš gyvenimo tremtyje. Šio žemėlapi meniškas įrėminimas ir įrengimas – dr. Romualdo Povilaičio dovana Lietuvių klubui.

Prie mikrofono pakviesta Alvita Kerbelienė perskaitė ištrauką iš rašytojo, tremtinio Juozo Keliuočio memuarinės knygos „Dangus nusi-dažo raudonai“. Tragiškų birželio dienų paminėjimas baigtas susirinkusiems sudainavus dainą „Bran-giausios spalvos“.

Joninės Lietuvių klube

Jau seniai taip nebuvo apsiniau-kęs dangus St. Petersburg, kaip šį Jo-ninių sekmadienį, – iš dangaus lietus pylėsi kibirais. Nors ir labai reika-lingas po keleto mėnesių sausros, bet kodėl šiandien?

Tačiau rūstus dangus nenugašdi-

Šoka pramoginių šokių būrelis „Ritmas“.

no mūsų tautiečių, ir vienas po kito perpildyti automobiliai suko į Klubo automobilių aikštelę, nes šiandien Klube – „Saulės“ šventė. Ne tik švenčiame Jonines, bet kartu ir išlydime jaunimo tautinių šokių grupę „Saulė“ į XIV Išeivijos tautinių šokių šventę Boston. Šiandien – jų atsi-sveikinimo koncertas.

Susirinko didžiulis būrys tautie-čių iš arti ir toli. Tarp svečių matėme Lietuvos Respublikos garbės konsulą Algimątą Karnavičių, entuziastin-gai plojantį šokėjams ir braukiantį džiaugsmo ašarą, JAV LB Tarybos narę Zitą Siderienę iš Fort Meyers ir LB apylinkės narę, kurios vėliau gėlėmis apdovanojo šokių grupės va-dovus, Klubo pirmininkę Vidą Meilu-vienę, matėme svečius iš tolimo Mon-treal, Canada, muziką L. Stankevičių su žmona, svečią Antaną Dundzilą iš Daytona Beach, na, ir daug kitų tau-tiečių, susirinkusių išlydėti ir palin-kėti mūsų „Saulėi“ džiaugsmingos tautinių šokių šventės.

Paparčiais ir gyvomis gėlėmis išpuoštoje salėje tvyrojo pakili nuo-taika, klegėjo jaunimėlis, salės šone

puikavosi gražiai papuoštas stalas su lietuviškais skanumynais, gėrimais ir gintaro dirbiniais.

Po pietų, pagardintų cepelinais, Klubo pirmininkė pasveikino visus Jonus ir Jones. Pasveikinti buvo ir iš-tikimi nuolatiniai Klubo lankytojai, nariai Stasė ir Petras Rašimai jų 61-ųjų vedybų sukaktuvių proga. Visa salė sugiedojo jiems „Ilgiausių me-tų“. Pirmininkė priminė, kad svečiai nepamirštų paieškoti salėje paparčio žiedo, kuris turi pražysti tuojau po meninės programos (jį vėliau surado Birutė Kasperavičienė). Tolimesnę programą vesti pakvietė „Bangos“ pirmininkę Ramutę Krikščiukienę ir vieną iš „Saulės“ ir „Ritmo“ grupių vadovų Aurelijų Kilbauską, kurie įdomiai, kartais su humoru, nupa-sakojo Joninių tradicijas ne tik Lie-tuvoje, bet ir kaimyninėse šalyse.

Programą atidarė „Ritmo“ šokė-jos, pasveikinusios žiūrovus stilizuo-ta „Kepurine“. Toliau matėme šo-kantį jaunimą, kurio atliekamus šo-kius įdomiai apibūdino Kilbauskas. „Saulės“ grupė atliko „Šeštinį“, „Ku-rapkytę“, „Dūdą, dūdą“. Grupės vy-rai atliko įdomų šokį „Varnai“. Jau-nimas savo programą užbaigė „Jon-polkiu“. Žiūrovai gausiais plojimais sveikino jaunimą ir džiaugėsi jų įdėtu darbu.

Toliau programoje pasirodė pra-moginių šokių grupė „Ritmas“, pa-šokusį „Kvikstepą“, „Čia-čia-čia“, „Anglų valsą“, programą užbaigė „Vienos valsu“. Ir šią programos dalį įdomiai pajavairino Kilbausko pasta-bos, jam pasikeičiant su Ramute Krikščiukiene.

Pabaigoje, sustojusiems žiūro-vams plojant, į salę iškviestos abiejų šokių grupės, jų vadovai Rima ir Aurelijus Kilbauskai apdovanoti gė-lėmis.

„Saulės“ vadovė Rima Kilbaus-kienė dėkojo visiems, kurie savo atsi-lankymu skatina jaunimą puoselėti liaudies šokio meną, Lietuvių klubo valdybai – už patalpų repeticijoms suteikimą, dėkojo asmenims, padova-nojusiems grupės šokėjoms tautinius drabužius, tėveliams – už jaunimo į repeticijas vežiojimą ir lietuviško šokio tradicijos palaikymą.

St. Petersburg lietuvių tautinių šokių grupė „Saulė“ su vadovais Rima ir Aurelijumi Kilbauskais.

Mečio Šilkaičio nuotr.

London, Canada

London lietuvių Joninės jau penktą kartą vyko Laisvio Petro Sergaučio sodyboje.

A. Valaškevičienės ir E. Petrausko nuotr.

Penktų Joninių stebuklas

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Penktoms Joninėms Kanados Londone apibūdinti, tiksliai aprašyti trūksta žodžių! Net penktą kartą ir pamečiui jos vyko vaizdingame Laisvio Petro Sergaučio 60-ties akru „dvare“. Ūkis kadaise priklausė garsiajam orkestro „Royal Canadians“ vadovui Guy Lombardo.

Kaip ir ankstesnėse Joninėse, kalnus energijos ir pastangų rengiantis ir puošiantis įdėjo Šiluvos Marijos Romos katalikų bendrijos taryba: pirmininkė Daina Grigėnienė, Rūta Dragūnevičiūtė-Juodis, Aušra Dawn-Janveaux, prof. Romas Mitas, Sergautis ir jiems talkinantys asmenys, tarp jų O. Grigėnas, MD, A. Valaškevičienė ir kiti.

Visa parengiant (altorius Mišioms, baldakimas, atviros palapi-

nės, stalai, kėdės, gyvos gėlės, maistas ir t. t.), buvo išdėta ir daugybė įvairaus kilnojamojo inventoriaus netikėtoms, iš anksto neskelbtoms varžytinėms. Tarp jų – didingas lietuviškas pakelės kryžius, sukurtas lietuviškos sodybos flotui su beržu ir tautinių šokių šokėjais, švenčiant 1967 m. Kanados šimtmetį, šv. Kazimiero medžio statula, stacijos... Net iškabinta didžiulė salės scenos pakeičiama dviejų pusių („Pavasaris/žiema“) brezentinė scenos dekoracija, nutapyta pirmojo klebono kun. a. a. Boleslovo Pacevičiaus. Septintiems metams po Šiluvos Marijos šventovės praradimo ateinant, juk reikėjo rasti būdą, kaip ją panaudoti. Netikėtą, melancholiškai liūdną, bet reikalingą.

Rytinio lietaus grėsmė kėlė rūpestį. Tačiau birželio 22 d. sekmadi-

nis išgiedrėjo, įdienojo su saule ir gaivinančiu švelniu vėjeliu. Iš Toronto Anapilio parapijos 1 val. Mišioms atvyko administratorius prel. Jonas Staškevičius. Jis patarnavo lauke, prie didžiulės sodybos eglės. Laikiniai pritvirtintais buvusios Šiluvos šventovės varpais varpeliais galingai skambino Petrauskas. Šv. Rašto ištraukas skaitė Ona Navickienė. Vargonėliais grojo dr. Dalia Andrulionis Armstrong, giedojo choro „Pašvais-tė“ likutis. Grojamus lietuviškos muzikos įrašus prižiūrėjo A. ir J. Paransevičiai.

Deja, dalyvių šiose Joninėse – tik pusė tiek, kiek jų būta praėjusiose. Suprantama, nemažai jų jau nepajėgūs atvykti. Bet prisipažinkime, yra ir tokių – tik ranka numojančių. Buvo ir tokių, kurie siekė išvengti širdgėlos, matant, kaip yra parduoda-

mi gerai atpažįstami Šiluvos Marijos šventovės daiktai.

Po Mišių sekė puikūs šeimininkių pietūs. Po jų – dr. Oresto profesionaliai vestos varžytinės. Širdgėlingai liūdnos, bet puikiai jo humoro nuspalvintos, net dalyviams prisidedant. Taip, negausių dalyvių nuotakai pragiedrėjus, paskendome dainoje.

Nuostabu, kaip lietuviai nori ir gali dainuoti! Ne mažiau už estus ar latvius! Akordeonu prelatui pritariant, dainuota iki šventės galo – šeštos valandos. Keletas mūsų dar likome iki septintos, dūšioje jausdami ne tik šios jau tapusios didžia švente užbaigimą, bet galbūt ir melancholišką, nostalgiką pabaigą. Nes net ir Biblija tvirtina, kad „daug pašauktųjų, bet maža išrinktųjų“.

Marquette Park, Chicago

Kviečiame dalyvauti ypatingoje šventėje!

Darius ir Girėnas – tai lietuviški ereliai, perskridę vandenyną, įrašę Lietuvos vardą pasaulio garbės knygoje, atnešę tautai lietuvišką viltį. Pulk. inžinierius Antanas Gustaitis yra pastebėjęs: „Ne vien techniškuose pasiekimuose glūdi mūsų didvyrių skridimo vertė. Svarbiausia jų žygio vertė yra tautinės dvasios plotmėje.“

Ši patriotinė šventė turi būti visų lietuvių širdyse, ji turi ateiti į kiekvieno mūsų namus, šeimas ir apylinkes! Kuo daugiau organizacijų ir komitetų, skirtų šiam žygiui pagerbti, tuo daugiau lietuviško patriotizmo nešame į savąsias širdis!

Jau 1933 m. liepos 26 d. Čikagoje buvo įkurtas Dariaus ir Girėno paminklo statymo komitetas, 1933 m. liepos 28 d. Brooklyn išrinktas laikinasis Dariui ir Girėnui minėti komitetas. 1935 m. liepos 28 d. Marquette Park įvyko didžiulės paminklo atidengimo iškilmės, kuriose dalyvavo

60,000 žmonių minia. Programą vedė advokatas A. Olis. Virš parko skraidę penki lietuvių valdomi lėktuvai barstė gėles, gatvėmis žygiavo legiono daliniai su vėliavomis ir tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaitės, grojo daug orkestrų, lietuviškų parapijų jungtinis choras. Įkurta keliasdešimt Dariaus ir Girėno komitetų paminėti didvyrių žygdarbį, skirtą Jaunajai Lietuvai.

...

Visus kviečiame į Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio šventę, kurią pradėsime švęsti su šv. Mišiomis sekmadienį, liepos mėn. 15 d., Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park.

12 val. p. p. Darių ir Girėną pagerbsime padėję gėlių prie jų paminklo, kuris yra California ir 67 gatvių sankryžoje, Marquette Park. Dalyvaus Marquette Park parapijos administratorius kun. Jaunius Kelpšas, Lietuvos Respublikos gen. konsulato atstovai Čikagoje, LR garbės konsulas Stanley Balzekas, jaun., Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas Saulius Kuprys, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė su vadu Linu Margevičiumi, Jūrų šaulių Teodoro Daukanto kuopa su vadu Sigitu Savicku. Dalyvaus JAV LB Vidurio vakarų apygardos pirmininkė Birutė Kairienė, JAV LB Cicero, Marquette Park, Brighton Park, Lemont, Šiaurės Wau-

kegan apylinkių atstovai, ALIAS atstovai. Jeigu bus karšta diena ar jei dėl sveikatos negalėsite dalyvauti, atvykite į Jaunimo centrą (5620 S. Claremont, Čikagoje), kur kavinėje jau 12 val. p. p. galėsite atsigalvinti, paplėtauti Čia tarsime sveikinimo žodžius, skirtus didvyriams paminėti, žiūrėsime istorinius filmus apie „Lituanica“ skrydį, dainuosime dainas, deklamuosime eilėraščius, skirtus Dariui ir Girėnui. Kviečiame visus dalyvauti šioje ypatingoje patriotiškoje šventėje!

2012 m. Dariaus ir Girėno metinės šventės naujai išrinktą valdybą sudaro: pirmininkas Algimantas Barniškis, sekretorė Vilija Vakarytė, išdinininkas Jurgis Vidžiūnas, meno programos organizatorė Ligita Barniškienė, ALIAS pirmininkė Aurelija Dobrovolskienė, Vytauto Didžiojo šaulių atstovė moterų vadė Dalė Blekienė, T. Daukanto jūrų šaulių atstovas, vado pavaduotojas Severinas Dubininkas.

Dariaus ir Girėno komiteto info

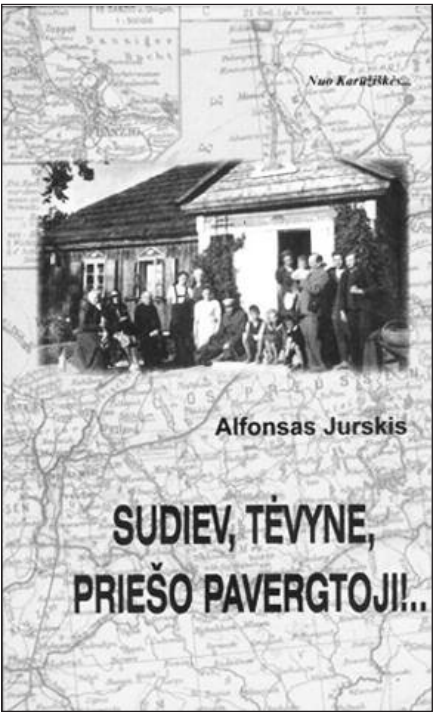

Prie Dariaus ir Girėno paminklo Čikagoje kiekvienais metais minimas lakūnų žygdarbis.

Ketveri nežinios metai

VYTAUTAS VOLERTAS

Štai Lietuvoje sutikta nauja stamboka knyga: Alfonsas Jurskis „Sudiev, Tėvyne, prieš pavergtoji!“ Dienoraščiai 1944–1948 („Atmintis“, Kaunas, 2012). Joje smulkiai nupiešiami vienos šeimos ketveri nežinios ir nevilties metai. Kalbama apie namų palikimą, traukiantis nuo Lietuvon antruktart besiveržiančios bolševikų kariuomenės, apie sunkią kelionę karo metu Vokietijoje ir, amerikiečiams atėjus, pabėgėlių kūrimąsi stovyklose. Tokie dienoraščiai gali būti svarbūs istorijai, juk asmens patirtis, tuojau pat užrašyta, yra svarbiau už atsiminimus.

Galima spėti, kad inžinieriaus Jurskio šeima Lietuvoje didelių trūkumų nejautė. Autorius yra buvęs Kauno radijo stoties viršininkas, Vytauto Didžiojo universiteto docentas, dvarininkas. Ir štai jis su šeima į vežimus prikrauna rakandėlių, ryšulėlių, kiek maisto, susėda, paragina arklius ir suka iš namų, iš Karūžiškės dvaro Žemaitijoje. Šeimą sudaro penki asmenys: A. Jurskis, jo žmona Ona Tallat-Kelpšaitė, keturiolikmetis sūnus Liutaveras, už jį jaunesnė dukrelė Sniega ir penkerių metų dar nesulaukęs berniukas Juozukas.

Sudėtingo likimo šviesuolis, radijo inžinierius Alfonsas Jurskis (1894 m. rugpjūčio 4 d. Akmenytėje, Pumpėnų valsčius – 1966 m. liepos 31 d. Philadelphia, JAV) – Kauno radijo stoties įkūrėjas ir pirmasis jos vadovas, tarpukaryje Kaune veikusio universiteto profesorius, Lietuvos kariuomenės pulkininkas leitenantas. 2002 m. rudenį Kauno technologijos universiteto Radioelektronikos fakultete atidaryta knygos autoriaus Alfonso Jurskio vardo auditorija. Bareljefo autorius – skulptorius Vladas Žuklys.

<http://atminimas.kvb.lt> nuotr.

Suka iš namų, nes artėja pavojus gyvybėms. Tai vyksta 1944 m. spalio 7 d., kada prasideda ir Jurskio dienoraštis: „Sudiev, Tėvyne, prieš pavergtoji!..“ Šis atsisveikinimas tapo knygos antrašte. (Toks knygos pavadinimas, dar su šauktuku ir daugtaškiu yra rėksnokas.)

Taigi iš Karūžiškės dvaro suka į kelius, pilnus kariuomenės gurguolių ir pabėgėlių. Sunku įsisprauti, sunku važiuoti. Tik šiočia tokia savi-sauga guodžia – vyksta virtinėle vežimų, artimų giminaičių nusėstų.

Žinoma, tada namus paliko ir vežimais, traukiamais arklių, nežinon leidosi ne vieni Jurskiai. Tokių šeimų buvo nemažai, tačiau gal tik vienas Jurskis savo dienoraštyje taip smulkiai aprašė kelionę. Dienoraštį pradėjęs, jį paimdavo į rankas kiekvieną dieną. Tik vėliau, kai klajoklių gyvenime atsirado šiek tiek pastovumo, randame trūkių. Tačiau negalima atsistebėti, kaip jis ant girgždančio vežimo buvo išikūręs dienoraštinę įstaigą.

Apie puspenkto šimto kilometrų keliavo arkliais, kai gamtoje karaliauvo žiema su šalčiais ir vėjais. Pagaliau vežimų koloną vokiečiai išardė. Bėgliams teko naudotis geležinkeliu, rūpinantis ryšulių ir dėžių persiuntinėjimu iš vietos į vietą, kol pateko į Augsburgą pašalį. Šioje vietoje skaitytojas supras, ką reiškė anglų aviacijos antskrydžiai – kelis kartus per dieną reikėdavo bėgti į slėptuves.

Ši knyga yra įdomi net tiems, kurie patys panašiai keliavo, bet vargo smulkmenas jau užmiršo. Tačiau kai ją Lietuvoje skaitys šių laikų žmonės, jiems atsivers nauji vargo pasauliai. Jų tėvus ir juos pačius slėgė okupanto našta, o pasitraukusius vargino netikrumas, neviltis ir badas.

Dienoraščiai yra nuosirdūs, todėl juose lengva pažinti ir autoriaus asmenį. Štai kelios ištraukėlės, kad skaitytojas pats jį sutiktų: „Tesaugo mus gera viltis, tikėjimas ir Dievo valia“; „Šiandien per aukas ir kančią į laisvę, o rytoj – laisvais laisvos ir Nepriklausomos Lietuvos keliais!"; „Nes tik tas darbas našus, kuris dirbamas nusimanančiai, taigi ir su pamėgimu.“

Menininkės iš Argentinos A. K. Kriauciūnaitės paroda Kaune

Ketvirtadienio, liepos 5 d., vakarą, Kaune atidaryta Argentinoje gimusios bei augusios menininkės Elvyros Katalinos Kriauciūnaitės kūrybos paroda „Nesibaigiantis pasjansas“ (prieš ketverius metus šios dailininkės darbai Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, galėjo gėrėtis ir čikgiečiai – Red.) Parodoje, kurios atidaryme dalyvo aktorė ir dainininkė Brigita Bublytė, atlikusi flamenko improvizacijas, eksponuojami rankų darbo popieriaus kūriniai: abstrakčios kompozicijos ir vėduoklės. Ekspozicija galerijoje „Aukso pjūvis“ veiks iki rugpjūčio 15 d.

Anot menotyrininkės Reginos Urbonienės, rankų darbo popieriaus kūrimo igūdžius E. K. Kriauciūnaitė tobulina daugiau kaip dešimt metų. 1994-aisiais, po apsilankymo Argentinoje, jos kūryboje įvyko lūžis – iš žymaus dailininko Ricardo Crivelli ji perėmė meninio popieriaus gamybos kūrybinius metodus, kuriuos taiko iki šiol.

Dailininkė labai subtiliai apibūdina patį autorinio popieriaus kūrimo eigą, jai popieriaus lapas – kažkas daugiau negu plokštuma, ant kurios piešiamė, rašome ar spausdiname. Jame glūdinti paslaptis visada vilioja. Menininkė teigė tai pajutusi, kai pati pradėjo popierių gaminti iš pulpos, savo rankomis pasigamintos masės, iš skudurų, augalų, pluošto, iš meldų, cikorijos, plunksnų, pūkų, kiaušinio lukštų, šuns plaukų... iš visko.

„Kiekvieną kartą, prisiliesdama prie popieriaus paslapties, jaučiuosi tarsi atlikdama savotišką ritualą. Galbūt todėl savo popierius vadinu burtalapiais“, – sako dailininkė.

Daug kūrybinių postūmių ji įgyvendina kurdama estampus ir koliažus. Kartais iš daugiassluoksnio autorinio popieriaus Elvyra kuria šviestuvus ir net apimties skulptūriškas konstrukcijas. Ji išradinai

Elvyra Katalina Kriauciūnaitė.
Dainiaus Labučio nuotr.

panaudoja rankų darbo popieriaus teikiamas galimybes – peršviečiamumą, faktūros rupumą ir įvairovę, lapo formos neapibrėžtumą. Jos naudojama medžiaga – labai trapi, bet dailininkei ji savyje talpina ne tik laikinumą, bet ir amžinybės dvelksmą. Prabėgančio gyvenimo tėkmė, būties nepastovumas, metų laikų kaita ir cikliškumas – tai temos, vis sugrįžtančios į E. K. Kriauciūnaitės grafikos lakštus. Pastarųjų metų dailininkės kūryboje dekoratyvaus tapybiškumo estetiką užgožia stipriai prasiveržęs emocingumas (matyt, iš dalies nulemtas Argentinoje augusios dailininkės temperamento).

E. K. Kriauciūnaitė gimė Buenos Airėse. 1968 m. baigė grafikos specialybę Vilniaus dailės institute. Kuria ofortus, koliažus, ekslibrisus, iliustravo knygas. Nuo 1969 m. aktyviai dalyvauja parodose Lietuvoje ir užsienyje. Daugelio parodų ir konkursų laureatė. Jos kūrinių įsigijo Lietuvos dailės muziejus, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, M. K. Čiurlionio dailės galerija Čikagoje, A. Tretjakovo galerija Maskvoje, kiti užsienio muziejai bei privatūs meno kolekcininkai.

ELTA

Lietuviškas filmas pelnė apdovanojimą „Karlovy Varų“ kino festivalyje

VALENTINA GUDIENĖ

Čekijoje birželio 28 – liepos 7 dienomis vykusiam 47-ajame tarptautiniame „Karlovy Varų“ kino festivalyje varžėsi naujas lietuviškas kino filmas „Aurora“ (tarptautiniu pavadinimu „Vanishing Waves“) pelnė specialųjį apdovanojimą.

Režisierės Kristinos Buožytės filmas buvo rodomas konkursinėje programoje „East of the West“

Lietuvių režisierės K. Buožytės ir jos bendraautoriaus prancūzo Bruno Samper naujas darbas konkursinėje programoje varžėsi su Vengrijos, Čekijos, Estijos, Latvijos, Serbijos, Lenkijos, Rumunijos kino kūrėjų darbais. Iš viso į programą „East of the West“ buvo atrinkti 12 filmų iš šių šalių.

Kino festivalio metu filmą „Aurora“ tarptautiniam žiūrovui pristatė filmo kūrėjų komanda: režisierė ir scenarijaus autorė K. Buožytė, pagrindinius vaidmenis sukūrę aktoriai Marius Jampolskis ir Jurga Jutaitė, filmo operatorius Feliksas Abrukauskas bei filmo prodiuserė Ieva Norvilienė. Filmas „Karlovy Varų“ kino festivalyje pristatytas pirmą kartą – tai pasaulinė filmo premjera.

„Visada labai smalsu, kaip reaguos žiūrovai. ‘Karlovy Varų’ festivalio publika labai jauna – ji nepripažįsta kompromisų ir masiškai palieka salę, jeigu filmas nepatinka. Labai džiaugiuosi, kad filmas pristatytas sausakimšoje salėje, kuri tokia išliko iki pat filmo pabaigos. Tai tikrai geras ženklas. Iškart po filmo peržiūros buvo nupirkto filmo platinimo Čekijoje teisės.

Filmu susidomėjo ir kitų festivalių programų sudarytojai. Jau dabar galima nuspėti, kad filmo laukia sėkminga karjera. (...) Po premjeros sulaukiame kartais net iki 3 pakvietimų per dieną. Filmas, keliaudamas aplink pasaulį, deramai pristatys Lietuvą ir Lietuvos kiną“, – išspūdžiais dalijosi filmo prodiuserė I. Norvilienė.

Filmas „Aurora“ – tai psichologinis trileris su mokslinės fantastikos elementais, perteiktas per meilės istoriją, kuri nagrinėja sąsajas ir konfliktus tarp žmogaus kūno (išorinio) ir minčių (vidinio) pasaulių. Filmas kelia klausimą, kas yra žmogus – instinktai ir vidiniai troškimai ar atsakomybės jausmas ir kontrolė.

ELTA

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Pasaulio jaunimas Vilniuje ieškos veiksmingiausių priešnuodžių korupcijai

Vilnius (BNS) – Vilniuje liepos 9 d. prasidėjo trečioji tarptautinė nevyriausybinių organizacijos „Transparency International“ antikorpacinė mokykla, kurioje dalyvauja beveik 100 studentų iš 36 pasaulio valstybių ir penkių žemynų. Patirtimi su mokyklos dalyviais dalsis ekspertai iš Didžiosios Britanijos, JAV, Vokietijos, Čilės, Peru, Rusijos, Čekijos, Latvijos ir Lietuvos.

Mokyklos tikslas – suteikti būsimiems pasaulio vadovams konkrečių žinių, kaip tvariai kurti skaidrią ir atskaitingą visuomenę bei įsitraukti į savo šalies antikorpacines programas. Šešias dienas trukusiančios mokyklos dalyviai taip pat dalyvaus diskusijose ir praktiniuose užsiėmi-

muose, kuriuose nagrinės viešojo ir privataus sektorių korupcijos priežastis, nepotizmo paplitimą, santyki tarp korupcijos ir organizuoto nusikalstamumo, korupciją gynybos sektoriuje bei tai, kaip interneto įrankiais galima siekti didesnio skaidrumo ir atskaitingumo.

Šiomet mokykloje lankysis buvęs Pasaulio banko instituto vadovas Daniel Kaufman, „Transparency International“ Rusijos skyriaus vadovė Elena Panfilova ir buvęs Peru specialusis prokuroras Jose Ugaz.

Tarptautinę mokyklą organizuoja „Transparency International“ Lietuvos skyrius, bendradarbiaudamas su Mykolo Romerio universitetu. Mokyklą remia JAV ambasada.

Mykolo Romerio universitete vykusiame „Transparency International“ vasaros mokyklos atidaryme dalyvavo Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Mykolo Romerio universiteto nuotr.

Lietuvos mokslas įsijungia į tarptautines tyrimų erdves

Vilnius (ELTA) – Lietuvos mokslo įstaigos turės daugiau galimybių aktyviai dalyvauti tarptautinėse mokslo veiklose. Švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius patvirtino dalyvavimo tarptautinėse mokslinių tyrimų infrastruktūrose tvarką.

Mokslinių tyrimų infrastruktūra – tai išteklių, kuriais naudojasi mokslo bendruomenė, atlikdama mokslinius tyrimus, visuma. Mokslinių tyrimų sistema apima mokslinę įrangą, mokslinių tyrimų medžiagą, žinių šaltinius, informacijos ir ryšių technologijomis grindžiamas infrastruktūras ir kitas priemones.

Lietuvos mokslo taryba tvirtina Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų kėlodį. Į kėlodį įtraukiamos nacionalinės ir Lietuvai svar-

bios europinės bei kitos tarptautinės infrastruktūros ir jų projektai, kuriuose tikslinga siekti Lietuvos nacionalinės narystės. Mokslo ir studijų institucijos gali teikti siūlymus dėl naujų infrastruktūrų ir projektų įtraukimo. Įsijungimui į tarptautinius mokslo projektus numatytas dalinis valstybės finansavimas.

„Lietuvos geriausių ir perspektyviausių laboratorijų bei kitų mokslo ir studijų institucijų padalinių mokslininkams atsiveria plačios galimybės aktyviai bendradarbiauti tarptautinėje erdvėje, megzti mokslinius ryšius su panašias temas analizuojančiais kitų šalių mokslininkais, stažuotis užsienio šalių mokslo laboratorijose, drauge įgyvendinti bendrus projektus“, – sako švietimo ir mokslo viceministrė Nerija Putinaitė.

Sudaryta galimybė pasitikrinti politinę priklausomybę

Vilnius (ELTA) – Teisingumo ministerija įdiegė sistemą, kurioje galima pasitikrinti, ar asmuo yra įtrauktas į politinės partijos sąrašus. Prisijungus prie elektroninės sistemos galima sužinoti, ar perėjęs iš vienos partijos į kitą asmuo tikrai buvo išbrauktas iš ankstesnės partijos sąrašų ir ar apskritai yra įtrauktas į kokios nors partijos sąrašus.

Anot sistemos sumanytojų, iki šiol pasitaikydavo atvejų, kai žmonės nustebdavo sužinoję, kad priklauso kokiai nors partijai, nors niekada nebuvo tokio pageidavimo išreikšę, jų vardas sąrašuose atsirasdavo. Tokiu

atveju sužinoti, ar asmens pavardė nėra dar kokios partijos sąrašė, buvo vienintelis kelias – klausti kiekvienos partijos atskirai.

„Nuo šiol asmeniui pakaks save identifikuoti, pavyzdžiui, pasinaudojus elektroninės bankininkystės paslauga, ir spustelėjus į elektroninės valdžios vartų nuorodą išsiųsti paklausimą į sistemą. Sistema, automatiškai patikrinusi visus partijų narių sąrašus, tuoj pat pateiks atsakymą apie šio asmens priklausymą politinei partijai“, – sako teisingumo ministras Remigijus Šimašius.

JAV pasiūlė pagalbą potvynių nusiaubtai Rusijai

Washington, DC (BNS) – JAV vyriausybė pasiūlė Rusijai pagalbą, kad kuo greičiau būtų įveikti galingų potvynių Krasnodaro krašte, per kuriuos žuvo mažiausiai 150 žmonių, padariniai, teigiama JAV ambasados Maskvoje interneto tinklalapyje.

Galingiausi potvyniai per dešimtmečius, kuriuos sukėlė smarkios liūtys, liepos 6 d. naktį nusiaubė keletą miestų ir gyvenamųjų teritorijų pietiniame Krasnodaro krašte, žuvo mažiausiai 150 žmonių, apsemta daugiau nei 5,000 namų. Liepos 6 d. naktį per potvynius Krymsko rajone

žuvo mažiausiai 139 žmonės. Dėl potvynių nutrauktas elektros, dujų ir vandens tiekimas, sutrikdytas eismas.

Rusijos prezidentas Vladimir Putin liepos 9 d. paskelbė gedulo dieną, kuri skirta pagerbti autobuso avarijos Ukrainoje ir potvynių Krasnodaro krašte aukas. Per šias dvi nelaimes žuvo mažiausiai 165 rusai. Per eismo nelaimę Ukrainoje, Černigovo srityje, žuvo 15 Rusijos piliečių, dar 15 buvo sužeista. Autobusas pakliuvo į avariją magistralės Černigovas-Kijavas 15-ajame kilometre.

Meksikoje protestuojama dėl prezidento rinkimų rezultatų

Meksikas (BNS) – Dešimtys tūkstančių žmonių Meksikos sostinėje protestavo dėl prezidento rinkimų rezultatų, kuriais remiantis, daugiausia balsų surinko opozicinės Institucinės revoliucinės partijos (IRP) atstovas Enrique Pena Nieto.

Demonstrantai, kurie nėra susiję su tam tikra politine partija, tvirtina, kad rinkimai vyko nesąžiningai. Protestuotojai kaltina E. O. Nieto partiją rinkėjų papirkinėjimu. Pats E. P. Nieto, kuris rinkimų nugalėtoju

pasiskelbė po beveik pusės balsų perskaiciavimo, kaltinimus neigia.

Antroje vietoje likęs kairiųjų kandidatas Andres Manuel Lopez Obrador teigė pateiksiantis skundą. Naujausiais duomenimis, E. P. Nieto surinko 38,2 proc. balsų, o jo varžovas A. M. L. Obrador – 6,7 proc. balsų mažiau. Trečią vietą užėmusi Nacionalinio veikimo partijos atstovė Josefina Vasquez Mota pripažino pralaimėjimą.

Siūloma supaprastinti Rusijos pilietybės suteikimo tvarką

Maskva (BNS) – Vladimir Putin pareiškė, kad gražins Rusijos pilietybės suteikimo tiems, kurie buvo SSRS piliečiai, ir asmenų, gimusių Sovietų Sąjungoje bei Rusijos imperijoje, tiesioginiams palikuoniams supaprastintą tvarką. Rusijos prezidentas tai paskelbė Užsienio reikalų ministerijoje surengtame asmbasado-

rių ir nuolatinių atstovų pasitarime.

V. Putin pridūrė, jog „reikia kruopščiai pergalvoti nuolat užsienyje gyvenančių tėvynainių vaidmenį, kadangi daugelis jų nori būti naudingi savo istorinei tėvynei, nori ją paremti, o mūsų įstaigos užsienyje nepakankamai vertina toki nusiteikimą“.

SPORTAS

Sofija (ELTA) – Lietuvos penkiakovininkė Laura Asadauskaitė pirmą kartą iškovojo Europos čempionės vardą! 28-erių metų pasaulio taurės varžybų nugalėtoja, pasaulio vertinimo lentelėje pirmaujanti sportininkė liepos 6 d. džaugėsi pergale Bulgarijos sostinėje Sofijoje vykstančio Europos šiuolaikinės penkiakovės čempionato finale. Vilniėtė surinko 5,452 taškus. 19-metė Gintarė Venčkauskaitė užėmė 19-tą, o 22-ęjų metų Lina Batulevičiūtė – 31-ą vietas. Rusijai atstovaujanti 24-erių metų lietuvė Donata Rimšaitė liko penkta. Atrankos varžybose dalyvavo 44 penkiakovininkės, o finale – 37. Londono olimpinės žaidynės dalyvausianti L. Asadauskaitė 2008 m. Europos čempionate buvo iškovojo sidabro medalį.

Kaunas (ELTA) – Kauno „Žalgirio“ arenoje vykusį antrąjį pasaulio jaunių (iki 17 metų) vaikinų krepšinio čempionatą laimėjo JAV rinktinė. Ji finale liepos 8 d. 95:62 įveikė Australijos krepšininkus ir apgynė nugalėtojų vardą. JAV rinktinė laimėjo visas aštuonerias čempionato rungtynes. Bronzą pelnė Kroatijos

rinktinė, rungtynėse dėl trečios vietos įveikusi Ispanijos komandą. Šioms rungtynėms teisėjavo lietuvis Jurgis Laurinavičius. Rungtynėse dėl penktos vietos Kanada įveikė Argentiną, kovoje dėl septintos vietos Kinija nugalėjo Čekiją. Lietuvos rinktinė tarp dvylikos komandų liko devinta.

Winnetka (ELTA) – JAV, Illinois valstijoje, vykusio Teniso profesionalų asociacijos (ATP) „Challenger“ serijos turnyro „Nielsen Pro Tennis Championships“, kurio laimėjimų fondą sudarė 50,000 JAV dol., vienetų varžybų finale liepos 7 d. lietuvis Ričardas Berankis nusileido 298-ajai pasaulio raketėi 23-ęjų metų australui John-Patrick Smith, kuris į pagrindinį turnyrą pateko po atrankos varžybų. 22-ų metų R. Berankiui, kuris pasaulio vertinimo lentelėje užima 169-tą vietą, už patekimą į finalą atiteko 48 ATP vertinimo taškai ir 4,240 dol. premija. Pakeliui į finalą lietuvis įveikė du JAV ir po vieną Taivano bei Šveicarijos atstovus. R. Berankis „Challenger“ serijos turnyro finale žaidė pirmą kartą šiais metais ir penktą kartą per savo karjerą.

ŠVENTADIENIS

14 Eilinis sekmadienis

Nesu čia svetimas

BRUNO FRANGUELLI, SJ

Buvo rami popietė. Lapai užklojo nuogą žemę. Nostalgiska nuotaika persmelkė mano sielą. Stebėjau įvairius krentančius vakaro šešėlius, užuodžiau ryškiausius kvapus, girdėjau vakarinį paukščių čiulbėjimą, tokį vieningą, lyg jie visi būtų draugai. Staiga suvokiau, ką reiškė žodžiai pirmuosiuose Biblijos puslapiuose: „Dievas matė, kad tai buvo gera.“

Daugybę kartų savęs klausiau: kodėl Dievas sutvėrė šį pasaulį? Kodėl Jis sukūrė mus? Prisimenu savo mokyklos laikus, kai iš polistirolo kūrėme modelius, kurie vėliau buvo rodomi koledže. Mano mama buvo puiki inžinierė, nupiešusi modeliui reikalingus gatvių, upių, parkų, bažnyčių ir pastatų brėžinius. O man buvo taip sunku vien tik iškirpti ir nudažyti tai, kas pažymėta.

Mažoms neįgudusioms rankoms buvo labai sudėtinga sulipdyti modelio kontūrus. Per savo kūrybinius bandymus daug medžiagų sugadinau. Tačiau mano mama buvo tikra menininkė ir žinojo, kad likusias dalis panaudosiu kitur. Galiausiai, kai viskas buvo baigta, džiaugsmui nebuvo ribų. Mūsų akys grožėjosi tuo, ką sukūrė mūsų pačių rankos. Pasigėrėjimo kupinas mano žvilgsnis perbėgo modelio gatvėmis, pilnomis miniatiūrinių automobilių. Aš valdžiau visą Styrofoamo miesto gyvenimą. Buvo taip gera trumpai pažaisiti Dievą. Vaizduotė nusinėšė mane, ir žaisti su visais tais kūrinių buvo didžiausias malonumas.

Negaliu patikėti, kad Dievas visa sukūrė tiesiog taip, kaip aš darbavausi ties modeliu. Teko sutikti nuomonių, teigiančių priešingus dalykus, nei aš maniau. Teko girdėti žodžių ir iš dvasininkų lūpų, kurie perkėlė visą šio gyvenimo džiaugsmą į kitą pasaulį. Jie tvirtino, jog šis pasaulis labai blogas, kad dėl džiaugsmų, kuriuos galime patirti čia, netek-

sime tikrojo – tobulo – džiaugsmo. Prisipažįstu, šie gąsdinantys žodžiai kėlė man nerimą. Buvau įstrigęs milžiniškame kankinančio mąstymo mechanizme. Jei patikėsiu šiais žodžiais, imsiu pykti ant Dievo. Ar Dievas – tai tironas, kuris džiaugiasi mūsų kančiomis, ar kūrėjas – tai geras Dievas, bet toks silpnas, kad velnias mus gali taip lengvai perimti iš jo rankų į savašias? Atleiskite, bet aš negaliu tikėti į tokį Dievą!

Tikiu į Dievą, kurį apreiškė Jėzus iš Nazareto. Jis sakė, kad Dievas aprenčia lelijas, pamaitina padangių sparnuočius, kenčia su mumis ir džiaugiasi mūsų džiaugsmu. Tai Dievas, kurio šokis gali būti toks gražus! Jėzaus Kristaus Dievas neliaupsina kančios, tačiau ją priima su meile ir tik iš meilės. Jis myli pasaulį, štai kodėl jis siuntė savo Sūnų, kad jis išgelbėtų šį pasaulį. Jėzus atskleidė, kad šis pasaulis nėra viešbutis, tačiau nujaučiama Tikrovė, kuri jau prasidėjusi. Tai jis apreiškė, kad Dievo karalystė čia pat.

Aš siūlau kitokį maldos būdą: melstis atviromis akimis. Tai nėra naujas būdas ar mano prasimanymas. Ši malda buvo sukurta Dievo, ir apie ją skaitome pačiuose pirmuose Biblijos puslapiuose: kai Dievas apžvelgė visa, ką buvo padaręs, jis neužsimerkė, tačiau tik dar labiau išplėtė akis apmastydamas: jis MATĖ, kad visa buvo labai gera!

Šios mintys, kilusios man viena popietę, prašėsi pasidalinamos. Kvapai ir aromatai, gėlių spalvos, vaisių skonis, paukščių balsai, meilės apraiškos, kurias aš dovanuju ir gaunu iš kitų, įtikina mane, jog pasaulis yra mano namai. Mane verčia šypsotis iš džiaugsmo mintis, kad Dievas neapnakvindino manęs viešbutyje, tačiau Jis sukūrė man namus, kuriuose gyvenu. Jei dangus išties yra kitur, aš tikiu, jog šis pasaulis – tai įėjimas į dangišką sodą. Ir jaučiu, kad nesu čia svetimas!

Vertė **Dalia Žemaitytė Bernardinai.lt**

Šiaulių universitete pirmą kartą viešėjo Kent State University prezidentas

Šiaulių universiteto (ŠU) kvietimu Lietuvoje vieši vieno geriausių JAV universitetų – Kent State University (KSU) – prezidentas dr. Lester A. Lefton. Prieš atvykstant į Šiaulius, specialią vakarienę ir priėmimą svečiui surengė JAV ambasadorė Lietuvoje A. E. Derse, į kurią buvo pakviesti kai kurių šalies universitetų rektoriai, valdžios atstovai. KSU prezidentą ir ŠU rektorių priėmė ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius.

partneris”, – sakė jis. Svečias penkiems geriausiems ŠU Socialinių mokslų fakulteto absolventams įteikė KSU dovanėles.

ŠU rektorate surengtame susitikime su dr. Lefton buvo aptartos Šiaulių ir KSU bendradarbiavimo galimybės. Svečias taip pat lankėsi ŠU Humanitariniame fakultete.

Ryšius su KSU šiauliečiams padėjo užmegzti ir daug prie šio svečio apsilankymo organizavimo prisidėjo Lietuvos Respublikos gen. garbės konsulė Ohio valstijoje Ingrida Bub-

Šventės Šiaulių arenoje akimirkos.

Zenono Ripinskio nuotr.

Birželio 22 d. KSU prezidentas dr. Lefton dalyvavo ŠU Socialinių mokslų fakulteto diplomų įteikimo šventėje Šiaulių arenoje. Savo kalboje, skirtoje universiteto absolventams ir universiteto bendruomenei, dr. Lefton pažymėjo: „Esu įsitikinęs, kad atvykimas į Šiaulius ir dalyvavimas Šiaulių universiteto absolventų diplomų įteikimo šventėje bus svarbiausias mano pirmos kelionės į Lietuvą įvykis. Nekantriai laikiu, kada galėsiu papasakoti KSU bendruomenei apie šią ypatingą progą, jūsų tautos turtingą istoriją, nepaprastą gamtos grožį, kilnius ir draugiškus žmones. Nuostabu, kiek galima nuveikti sutelkus jėgas. Net neabejoju, kad Šiaulių ir KSU partnerystė toliau ateityje atneš abipusės naudos. Norėčiau perduoti jums KSU bendruomenės šilčiausius sveikinimus. Mums garbė, kad Šiaulių universitetas yra mūsų

lienė. „Aš, kaip Lietuvos garbės konsulė Ohio valstijoje, labai džiaugiuosi, kad vienas iš geriausių JAV universitetų – Kento valstybinis universitetas – pernai pasirašė memorandumą su Šiaulių universitetu, kuriuo numatoma skatinti akademinį mainus. Kento universitete jau trisdešimt metų veikia lituanistinė programa, yra sutelktas didžiulis lituanistinis archyvas. Memorandumas, kurį pernai JAV pasirašė Šiaulių universiteto rektorius prof. Vidas Lauruška ir Kento valstybinio universiteto prezidentas (rektorius) dr. Lefton, iš tikrųjų yra istorinis įvykis, sakyčiau, JAV dovana, įgalinanti Šiaulių universitetą sustiprinti savo mokslinį ir pedagoginį potencialą”, – sakė konsulė.

ŠU ryšių su visuomene tarnybos inf.

ATLANTIC

Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 42

Šiandien Prezidentūroje susitinkau su Seimo konservatorių frakcija. Atvirai išsakyčiau savo nerimą dėl politinės padėties šalyje ir paklausiau, ar jie pasirengę priimti atsakomybę sudaryti naują valdančiąją koaliciją, jei Vyriausybę ištiktų krizė. Aiškaus atsakymo nesulaukiau.

2006 metų gegužės 11 diena, Viena. Prieš išskrisdamas į Vieną sužinojau, kad Kazys Bobelis traukiasi iš Seimo. Neabejoju šio žmogaus patriotizmu, bet, prisimindamas jo politinį kelią, pirmiausia pagalvoji apie karjerizmą. Nuo studijų laikų Vokietijoje, Tiubingene, iki sugrįžimo į Lietuvą jis nuolat keitė organizacijas, partijas ir visais atvejais taip elgėsi siekdamas būti vadas. Grįžo į tėvynę, svajodamas tapti prezidentu, mažiausiai – užsienio reikalų ministru. Taip, Kaziui Bobeliui visuomet pakako energijos, visuomeniško veržlumo, tik trūko intelektualinės gilumos ir galbūt atvirumo, nuoširdžios pagarbos kitiems žmonėms.

Nuo Darbo partijos atskilę Viktoro Muntiano šalininkai kuria naują partiją. Sunku pasakyti, kokią tai turės įtaką šalies politiniam gyvenimui ateityje, bet dabartinis jėgų balansas Seime gali pasikeisti.

2006 metų gegužės 30 diena, Vilnius. Per rytinį pasitarimą nusprendėme, kad man reikia per televiziją padaryti pareiškimą apie politinę padėtį šalyje, kai Darbo partija įtariama dviguba buhalterija. Iš Generalinės prokuratūros gavome apibendrintos informacijos apie tyrimą (išsamios ir nepageidavome, kad nepakenktume teisminiam procesui). Pokalbis telefonu su premjeru Algirdu Brazausku tik sustiprino įsitikinimą, kad reikia kreiptis į tautą per televiziją ir išsakyti savo požiūrį į politinę padėtį, pasiūlyti iš esmės pertvarkyti Vyriausybę. Tokį pareiškimą ir padariau.

Vakar susitikau ir vakarienėlavau su darbo vizito atvykusiu Islandijos prezidentu Ólafuru Ragnaru Grimssonu.

2006 metų gegužės 31 diena, Vilnius. Žiniasklaida, politologai, politikai aptarinėja mano vakarykštį pareiškimą. Aišku, nuomones lemia partiniai interesai, bet vyrauja tei-

giami vertinimai. Tik iš darbo partijos padangės griaudėja perkūnas. Niekito ir negalėjau tikėtis.

Vidurdienį pakviečiau papietauti Algirdą Brazauską. Kalbėjomės daugiau nei valandą, ramiai įvertinome susidariusią politinę padėtį. Pasakiau, kad vakarykštėje kalboje sąmoningai nereikalavau Vyriausybės atsistatydinimo. Pirmiausia būtina baigti „Mažeikių naftos“ pardavimą, spręsti euro įvedimo klausimus, o dar laukia ES struktūrinių fondų paramos skirstymo problemos.

Tačiau Algirdas Brazauskas nemato galimybės toliau dirbti su darbiečiais net ir pakeitus, kaip numatyta, du ministrus. Be to, jis man tiesiai šviesiai pasakė: „Pavargau gintis nuo visokių kaltinimų, priekaištų. Pažiūrėkit, kaip su manimi elgiasi Kubilius ir visa jo chebra? O dar yra ir sveikatos problemų. Kam man viso šito reikia?“

A. Brazauskas jau tvirtai apsisprendęs. Rytoj devintą rytą jis man oficialiai įteiks atsistatydinimo pareiškimą.

Prisipažinsiu, man tai buvo sunkios akimirkos. Padėkojau už ilgąmetį darbą. Sutarėme, kad šiandien spaudai nedarysime jokie pareiškimo.

PASTABOS PARAŠTĖSE

Algirdui Mykolui Brazauskui atsistatydinus iš Vyriausybės vadovo posto ir baigus ilgametę politinę karjerą, mūsų asmeniniai ryšiai nenutrūko. Susitikdavome, pasikalbėdavome apie valstybės padėtį, politinį gyvenimą, kol ėjau prezidento pareigas, kartais paklausdavau ir jo patarimo. Mūsų ideologinės pažiūros buvo skirtingos, ne visuomet sutapdavo nuomonės vienu ar kitu klausimu, bet nuoširdžiai gerbiau šį politiką ir vertinau bendravimą su juo, nes niekuomet neabejojau, kad jis visą gyvenimą, kiek jėgos leido, rūpinosi Lietuvos valstybe, skaudžiai išgyveno dėl kiekvienos jos nesėkmės.

Deja, A. Brazausko liga progresavo. Jis silpo, bet ir tokiomis liūdnomis aplinkybėmis mes retsykiais pasikalbėdavome, mūsų ryšys nenutrūko iki pat jo gyvenimo pabaigos.

Bus daugiau.

Su Lietuvos svečiu Islandijos prezidentu Ólafuru Ragnaru Grimssonu Vilniuje.

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

„Darbiečiai“ žino, ko jiems reikia

Atkelta iš 2 psl. Šiandien tiek konservatoriai, tiek socialdemokratai, tiek liberalai, panašu, labiausiai baiminasi Neringos Venckienės ir jos rėmėjų, o Darbo partijos pirmininkas jiems jau atrodo savas ir priimtinas. Todėl labai sunku tikėti, kad iki Seimo rinkimų Uspaskich išgirs nuosprendį Darbo partijos buhalterijos byloje.

Jie žino kaip

Taip skelbia jau kurį laiką aktyviai reklamuojama Darbo partijos rinkimų programa. Visai įdomus dokumentas, tačiau sunku į jį rimtai žiūrėti, prisimenant ankstesnius šios partijos pokštus apie 11 bei 111 pertvarkos dienų. Kitas dalykas – skaitant programoje surašytus siekius, su daugeliu galima sutikti, tik vis kyla klausimas: o kaip viso to būtų siekiama ir kokiais kaštais? (...) Programa sudaro išpūdį, jog lengva ranka žadama viskas, ką tik žmonės nori girdėti, o paskui jau bus matyti, kas ir kaip. Daug sąžiningiau ir normaliau būtų, jei Lietuvos partijos paskelbtų ne apie tai, kad paprasčiausiai visi gyvens geriau, bet apie tai, į kokias sritis yra pasiryžusios susitelkti, kurioms skirs daugiausia dėmesio. Ne mažiau svarbi aiški vizija, kaip ketinama į biudžetą surinkti pinigų visiems planuojamiems darbams. (...)

Praktiškai kiekviename programos skirsnyje skelbiami modernizavimo, pertvarkos, paramos pažadai. Jie realūs būtų nebent tuo atveju, jei Darbo partijos „grietinėle“ pažadėtų pasidalinti su valstybe savo turtais ar skirti juos žadamoms reformoms įgyvendinti. Kitu atveju tai tėra skambūs šūkiai. (...)

Tikrai dziugu, kad Darbo partija pasižada aktyviai užkirsti kelią priklausomybių ligoms, tačiau pakanka pažvelgti, kaip šios partijos nariai balsavo, svarstant labai svarbų alkoholio reklamos draudimo įstatymą. Visos kalbos apie veiksmingą užkirtimą, kai pirmiausia rūpinamasi

alkoholio verslo atstovų pelno didėjimu, nėra nuoširdžios. (...)

Subjektyvi nuomonė

Darbo partijos stiprybė – sugebėjimas vykdyti ryškia ir veiksmingą rinkimų kampaniją. Taip pat ir Uspaskich sugebėjimas pašaipia šypseną priversti daugumą rinkėjų pamiršti visus jo praeities klystkelius.

Tiesa, „darbiečių“ sėkmė per Seimo rinkimus daugiausia priklausos ne tiek nuo jų pačių, kiek nuo Lietuvos teisėsaugos. Kaltinimai „darbiečiams“ tiriami itin lėtai. Susidaro išpūdis, kad norima ne tiek paskelbti teisingą sprendimą, kiek nuolat rodyti tiksnią bylos bombą, kaip galimybę, jei reikės, pakreipti Uspaskich norimą kryptimi.

Jei neįvyks netikėtumų ir pasitvirtins taisyklė, kad Lietuvoje milijonieriai yra lygesni prieš įstatymus, tai Darbo partija turi visas galimybes būti pirma ar bent antra rinkimuose. Tiesa, šios partijos silpnoji vieta tradiciškai yra prastas pasirodymas vienmandatėse apygardose. Daugumai „darbiečių“ trūksta Uspaskich gebėjimo patraukti žmones.

Vienoje iš naujausių animacinio filmo „Simpsonai“ serijų teigiama, kad šiuolaikinė televizija išmokė žmones pamiršti tai, kas vyko seniau nei prieš 8 minutes. Jei tai tiesa, o žmonėms nėra svarbu nei Uspaskich turto kilmė, nei jo veikimo būdai, nei pabėgimas į Rusiją, nei visas išlietas purvas ant Lietuvos, nei kai kurių kitų Darbo partijos sąrašė esančių žmonių praeities „nuopelnai“, tai Darbo partijos valdžia yra tai, ko esame nusipelnę.

Sutrumpinta

Bernardinai.lt

European Restaurant in Lemont

looking for part time person with kitchen experience.

Call 630-464-8773

Kai žodžiai pradingsta, muzika prasideda

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Ne veltui čia prisiminiau vo-
kiečių rašytojo, poeto ir žur-
nalisto, vieno žymiausių pir-
mosios XIX a. pusės literatų Chris-
tian Johann Heinrich Heine aforiz-
mą. Mano paties žodžiai išdžiūvo nuo
kaitros, kuri alina „Vėjų miesto“
gyventojus. Bėlieka tik paklusti mu-
zikos garsams, kas vasarą sklin-
dantiems iš šiaurinio Čikagos prie-
miesčio Highland Park, kur, kaip
žinia, jau nuo 1904 m. vyksta Ravinia
muzikos festivaliai.

Bossa nova karalius Sergio Mendes Ravinia
groja net nuo 1966 m.

Puikiame, tiesiog idealiam gamtos kampelyje, netoli Michigan ežero, įsikūręs parkas garsėja grožiu, švara, gerais restoranais, mandagiu ir draugišku aptarnavimu. Ir, žino-
ma, pasauliniu meniniu muzikos lygiu. Ravinia festivalis – seniausias muzikos festivalis Amerikoje. Naujo-
kams su storesnėmis pinigėmis siūlytume bilietą pirkti paviljone, tačiau visuomet patogiai įsitaisysite ir gražioje pievelėje. Tokiu atvejų at-
sivežkite užkandžių ir gėrimų, nes nėra didesnio malonumo kaip maži-
tis piknikas gamtoje, lydimas neeilinių atlikėjų koncerto. Automobilų aikštelės – tvarkingos, iš jų autobusai nemokamai nuveža iki pat parko vartų. O jei nevairuojate, Ravinia pa-
togiai pasieksite „Metra“ traukiniu (www.metrarail.com), kuris išleidžia keleivius tiesiai prie parko vartų.

Ir tradiciška, ir nauja

Kalendorinė vasara prasideda birželio 21 dieną, tačiau daugelis či-
kagiškių ir aplinkinių valstijų gy-
ventojų, kuriuos pažinsi iš automo-
bilių numerių, vasaros sezoną prade-
da per Ravinia festivalio atidarymą.

Garrison Keillor ir jo „Prairie Home Companion“ visur žavus – tiek eteryje, tiek Ravinia estradoje.

Šiemet tai įvyko birželio 7 d. su pa-
sauline baleto „Clair de Lune“ prem-
jera. Šoko „Concert Dance Inc.“, o
spektaklį režisavo gabi choreografe
Venetia Stifler.

Aš Ravinia sezoną pradėjau po
dviejų savaitių. Mano ausiai ypatingas
buvo birželio 23 d. vakaras (kaip
pasakytų beisbolo aistruoliai – „it
was quite a double header“), kurio
metu įvyko net du koncertai. Pirmas
– spalvingo, šmaikštaus, nesen-
stančio Garrison Keillor su savo
trupe „A Prairie Home Companion“.
Jau 35 metai kas šeštadienį teisiogi-
niame radijo eteryje skamba nostal-
giški, gaudžiai juokingi Keillor pa-
sakojimai apie Wobegon ežero apy-
linkių gyventojus, lydimi country
stiliaus muzikos su detektyvu Guy
Noir nuotykių, kaubojiškų istorijų
intarpais. Tradiciškai „Prairie Home
Companion“ koncertas festivalyje
tiesiogiai transliuojamas per visu-
meninį radiją – jį girdi visa Amerika.

Kaip ir pernai, su Keillor į sceną
užlipo festivalio „senbuvis“ Jack
Zimmerman, praeityje dirbęs Ravi-
nia festivalio administracijoje, dabar
vadovaujantis Lyric Opera spaudos
tarnybai. Šįkart buvęs marquette-
parkietis, jaunystėje pūtęs tromboną
pas lietuvių „Neo lituanų“ pramo-
ginės muzikos orkestre, pasakojo
žiūrovams apie tai, kaip, mokydama-
sis konservatorijoje, jis susitiko savo
pirmąją meilę, kaip už dešimkę pa-
pirko policininką, kad šis neišrašytų
jam baudos už greičio viršijimą. Pa-
sigyręs tuo naujosios draugės šeimai
pritarimo nesulaukė, atvirkščiai –
jos tėvai užkirto kelią tolimesnei jų
draugystei. Užtat paties Jack mama
ir senelis labai džiaugėsi vaiko gabu-
mais – su tokia maža suma išsisukti
nuo baudos! Kelių knygų autoriaus
Zimmerman pasakojimai apie jau-
nystės nuotykius iki ašarų prajuoki-
no Ravinia žiūrovus. Antrasis to va-
karo koncertas, surengtas kameri-
niame Martin teatre, taip pat buvo
neeilinis. Legendinis, iš Čikagos kilęs
kompozitorius (beje, litvakas!) Philip
Glass minėjo savo 75-metį. Kartu
scenoje pasirodė jaunas, gabus
smuikininkas Timothy Fain. Koncer-
tas vyko be pertraukos, tačiau tos
daugiau nei dvi valandos praskriejo
kaip viena akimirka. Pagalvojau –
Ravinia tuo ir žavinga, kad čia po vie-
nu dangumi susitinka pačių įvai-
riausių žanrų garsieji muzikai!

Birželio 27 d. vakarą į Ravinia
paviljoną gausiai susirinkę žiūrovai
neliko abejingi koncertui „Go Bra-

zil“. Pirmoje dalyje pasirodė gerai
pažįstamas Ramsey Lewis su savo
vadovaujamu orkestru „Electric
Band“. Ravinia festivalio džiazo va-
dovas tą vakarą dalinosi scena ir gar-
be su antrosios koncerto dalies atli-
kėju, žinomu brazilų muzikantu Ser-
gio Mendes. Ne pirmos jaunystės
(gimęs 1941 m.), raukšlių paženklin-
tų veidu Mendes jau senokai koncer-
ta-vo Čikagoje. Jo, trijų žavių vokalistų
ir pašėlusiai gerai grojančių muzi-
kantų atliekama *bossa nova* stiliaus
muzika buvo nuostabi atgaiva karštą
vasaros naktį.

Premjeros, premjeros

Jau seniai supratau – jei Ravinia
festivalyje pirmą kartą pasirodo
koks nors nematytas (bent man)
atlikėjas, nepraleisk progos, nes grei-
čiausiai nesigailėsi. Taip buvo praei-
tyje, taip atsitiko ir birželio 30 d. Ka-
nados roko bei pop muzikos atlikėja,
dainų autorė, prodiuserė, pianistė,
mecosopranas Sarah McLachlan
mane pakerėjo iš pirmo karto. Gar-
sėjanti melodingomis baladėmis, par-
davusi jau per 14 mln. savo įrašų,
laimėjusi net tris „Grammy“ apdo-
vanojimus, dainininkė pirmą kartą
pasirodė Highland Park su 40 Chi-
cago Symphony Orchestra muzikan-
tų. Ši premjera ilgam išliks mano ir,

„Jaap van Zweden – a must see!”

Artimiausiomis savaitėmis

Kasmet su naujais, dar bręs-
tančiais, tačiau jau daug žadančiais
talentais Čikagos klausytojus supa-
žindina buvęs Ravinia festivalio
meno vadovas dirigentas Christoph
Eschenbach. Manau, jog jo liepos 13
d. diriguojamas „Brahms Bonanza“
(su smuikininke Nicola Bendetti ir
violončelininku Leonard Elschen-
broich), liepos 14 d. „Movie Music
Concerto“ (su smuikinininku Erik
Schumann) bei liepos 16 d. Schubert
bei Brahms kūrinių koncertas, ku-
riame maestro fortepijonu akompa-
nuos baritonui Matthias Goerne, pra-
džiugins net reikliausią melomaną.

Džiazo gerbėjams vertėtų pasižy-
mėti kalendoriuose liepos 17 d., an-
tradienį, kai pas mus sugrįš vokalistė
Diana Krall. Pelniusi tris „Grammy“
apdovanojimus, išskirtinio balso dai-
nininkė visuomet pritraukia gausias
minias. Jos koncertas, spėju, bus
vienas iš populiariausių šį sezoną,
tad paskubėkite bilietus įsigyti iš
anksto – paprastai jie tirpsta greitai.
O belaukiant koncerto, siūlyčiau pa-
siklausyti vieno geriausių jos al-
bumų „From This Moment On“.

Populiari roko grupė „BoDeans“
pasirodys penktadienį, liepos 20 d.

Liepos 20 d. vakarą Highland Park sudrebins legendinė grupė „BoDeans“.

Ravinia muzikos festivalio spaudos tarnybos nuotr.

tikiuosi, kitų vakaro dalyvių at-
mintyje kaip išskirtinis muzikinis
patyrimas.

„Šventinis dinamitas, sproges po
liepos ketvirtosios“ – taip apibū-
dinčiau Jaap van Zweden pirmąją
pasirodymą Ravinia praėjusį šešta-
dienį, liepos 7 d. Po alinančios sa-
vaitės Čikagoje buvo neapsakytai
gaivu išgirsti fantastinį koncertą,
kuriam dirigavo reto talento maes-
tro. Gustav Mahler „Šeštoji simfoni-
ja“ buvo pasirinkta neatsitiktinai –
tą dieną minėjome kompozitoriaus
152-ąjį gimtadienį. Čikagos simfoninis
orkestras be priekaištų atliko šį 1903
m. vasarą sukurtą šedevrą, ypač
trečiąją jo dalį „Andante moderato“.
Tiesą sakant, po 90 minučių buvo
gaila, kad kūrinys baigėsi. Ilgaus ir
audringais plovimais žiūrovai dėkojo
gabiam olandui, mokančiam ne tik
virtuozistiškai valdyti batutą, bet ir
iškalbingu akių žvilgsniu bendrauti
su orkestrantais. O aš mintyse šią
asmenybę iširašiau į savo stebėsimų
muzikų sąrašą. Ir visiems patariu:

Na, o jei ieškote progos pasipuošti
vasarine vakaro suknele (arba prie-
žasties ją įsigyti), neužmirškite lie-
pos 21 d. *gala* vakaro. Programą tą
iškilmingą vakarą atliks žiūrovų nu-
mylėtinės vokalistės Patti LuPone ir
Patricia Racette. LuPone dainuos
savo klasikinius Broadway kūrinius,
o Racette žiūrovus pamalonins Puc-
cini ir Dvorak arijomis. Bilietai į šį
neeilinį prabangų renginį nėra itin
brangūs: nuo 70 iki 100 dol. paviljone,
10 dol. – ant žolės.

Tai tik keletas iš daugelio kon-
certų, kuriais Ravinia festivalis džiū-
gins lankytojus liepos mėnesį. Parko
vartai kasdien atidaromi 5 val. p. p., o
savaitgaliais 1 val. p. p. Išsamų reper-
turą ir daugiau informacijos rasite
internete www.ravinia.org arba tei-
raukitės telefonu 847-266-5000.

O aš su savo Jumis susitiksiu už
trijų savaitių, kai ateis laikas rug-
pjūčio mėnesio koncertams su mano
asmeniniais pasiūlymais! Linkiu
nuostabių akimirkų Ravinia!

Projekto „Lietuva Izraelyje. Kibbutz 2012” dalyviai – gerai paruošta, aukštos motyvacijos jaunimo komanda, galinti puikiai atstovauti jaunajai Lietuvos kartai bei vilniečiams Izraelyje.

Jaunimo kelionė į Izraelį

VYTAUTAS TOLEIKIS

Vilniaus šv. Kristoforo gimnazija ruošiasi tarptautiniam projektui „Lietuva Izraelyje. Kibbutz 2012”. Tai dvejų metų trukmės projektas, kuriuo gimnazijos moksleiviai sieks kuo plačiau susipažinti su Lietuvos žydų kultūra, jos skausmingu likimu ir Lietuvos žydų indėliu, kuriant Izraelio valstybę, ieškant istorinių sąsajų tarp lietuvių nacionalinio atgimimo bei sionizmo judėjimo.

Tai pirmoji tokia grupė iš Lietuvos per 22 Nepriklausomybės metus, kurią sudaro ne žydų kilmės Lietuvos Respublikos piliečiai, o etniniai lietuviai, 17–18 metų moksleiviai, jau antri metai nuosekliai besidomintys Lietuvos ir Vilniaus istoriniu paveldu, išskiliomis miesto gyvenybėmis bei Lietuvos žydų likimu. Tai gerai paruošta, aukštos motyvacijos jaunimo komanda, galinti puikiai atstovauti jaunajai Lietuvos kartai bei vilniečiams Izraelyje.

Šią vasarą rugjūčio 5–17 dienomis 18 žmonių grupė vyks į Hatzerim kibutį, netoli Beer Ševo miesto. Grupę sudaro: 13 moksleivių, 2 studentai, 3 pedagogai. Projekto autorius ir jo vykdytojas – Vilniaus šv. Kristoforo gimnazijos mokytojas Vytautas Toleikis.

Projekto dalyviai dirbs kibuce bei susipažins su šalimi, ypač Izraelio jaunimu, su kuriuo kartu bus įgyvendinama visa 12 dienų trukmės programa. Tuo pačiu bus kuriamas filmas „Lietuva Izraelyje”, kurio pag-

rindinė tema – Lietuvos ir Izraelio istorinės paralelės jaunimo akimis. Jau nufilmuoti du pirmieji epizodai Kaune apie iškiliają Izraelio poetę Lėją Goldberg ir ORT įkūrėją Leoną Bramsoną. Tokiu būdu visi projekto „Lietuva Izraelyje. Kibbutz 2012” rėmėjai taptų ir filmo rėmėjais.

Labai prašyčiau paremti pagal galimybes projektą. Projekto dalyviai nėra dirbantys, o jų tėvai ir mokytojai nėra didelės pajamos uždirbantys asmenys, todėl jie finansiškai nepajėgūs patys susimokėti už galimas išlaidas. Vien kelionės bilietams reikalinga 27,047 Lt suma. Todėl bet kokio dydžio finansinė parama yra labai laukiama.

Visi trys mokytojai vyks savo atostogų sąskaita ir dirbs be atlygio. Tai pedagogų įnašas į projektą. Abi studentės yra baigusios Vilniaus šv. Kristoforo gimnaziją. Viena paruos fotoparodą apie Izraelį, kita – reportažus apie Izraelį bei projekto eigą internetiniame puslapyje Bernardinai.lt.

Paramą galima pervesti į gimnazijos labdaros ir paramos fondą: Gavėjas: Vilniaus m. 9-os vid. mokyklos labdaros ir paramos fondas; gavėjo bankas: AB Vilniaus bankas; sąsk. Nr. LT 217044060001571993; Vilniaus banko kodas 70440; identifikavimo kodas 125778476.

Bet kokios detalesnės informacijos teiraukitės pas projekto vadovą mokytoją Vytautą Toleikį: vytautas.barva@gmail.com arba tel. +370-6994-3686.

Projekto vadovas V. Toleikis (d.) su prof. V. Landsbergiu.

Sudiev, Lietuvos tautininke a. a. Eugenija Bulotienė

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

*Visos mūsų mintys, mūsų viltys
Prie gimtosios žemės ir namų,
Ten sušalę grįžtame sušilti
Iš visų pasviečių svetimų.*

Bernardas Brazdžionis
„Apie gimtinę”

Š. m. birželio mėn. 27 d., trečią dieną, Detroit lietuvių telkinį pasiekė liūdna žinia, kad anksti rytą Vilniuje, sulaukusi 98 metų amžiaus, amžinai užmerkė akis uošvė, močiutė, promočiutė, krikšto mamytė a. a. Eugenija Bulotienė.

Birželio 28 d. velionė buvo pašarvota Vilniaus laidojimo namuose „Nutrūkusi styga”, tą pačią dieną šv. Mišios buvo aukojamos Palamintojo Jurgio Matulaičio bažnyčioje. Birželio 29 d. velionė buvo išlydėta į Čiobiškio kapines, Širvintų rajone, kur palaidota a. a. Eugenijos Bulotienės motina.

Eugenija Bulotienė gimė 1914 m. spalio mėn. 26 d. Vilniuje. Ji gyveno tėvų namuose, netoli šv. Onos bažnyčios. Vėliau su šeima persikėlė į Širvintų rajoną. Kai prasidėjo Ant-rasis pasaulinis karas, 1944 m. su šeima pasitraukė į Vakarus, gyveno pabėgėlių stovyklose Vokietijoje.

Vėliau Bulotų šeima persikėlė gyventi į JAV, Detroit, MI. Ten Eugenija Bulotienė iš karto įsitraukė į lietuvių visuomeninę veiklą. Ji buvo tautininkė, nuo 1950 m. pradėjusios veikti Vilniaus krašto lietuvių sąjungos (VKLS) Detroit skyriaus valdybos, vėliau – Centro valdybos narė, VKLS vicepirmininkė bei Michigan valstijos padalinio pirmininkė.

Nuo 1965 m. Bulotienė buvo Tautos fondo įgaliotinė Detroit, MI. Ji dalyvavo VLIK’o baigiamajame seime 1991 m. Čikagoje, o 1992 m. – Vilniuje. Bulotienė labai rūpinosi rytų Lietuvos lietuviškomis mokyklomis, daugelį jų pati aplankė, rinko aukas joms ir pati aukojo. Savo sūnaus Ramučio Bulotos atminimui įkūrė fondą mokykloms šelpti.

Velionė priklausė ir kitoms lietuvių organizacijoms: BALF’o 76-tam skyriui Detroit (valdybos narė), Stasio Butkaus šaulių kuopai, Dariaus ir Girėno klubui, Detroit lietuvių organizacijų centrui (DLOC), Lietuvių Bendruomenei, Detroit lietuvių kultūros klubui, Wayne State University Lietuvių kambario komite-

tui, Pavergtų tautų komitetui (kur, atstovaudama lietuviams, talkininkavo ir dirbo įvairiose mugėse, festivaliuose), „Lietuviško balso” radijo klubui. Bulotienė buvo uoli ir darbšti šv. Antano lietuvių parapijos bendruomenės narė. Ji priklausė Alto-riaus draugijai, Gyvojo rožančiaus draugijai, nuolat talkininkavo ir pagalbėdavo buvusiai vyriausiai parapijos šeimininkei a. a. Pranciškai Televičienei.

Eugenija Bulotienė.

Bulotienė rėmė skautus, Lietuvos vyčių padalinį „Pagalba Lietuvai”, „Lietuviškų melodijų” ir „Amerikos lietuvių balso” radijo programą, renginius bei minėjimus. Jos rūpesčiu ir lėšomis Lietuvoje buvo išleistas poeto Stasio Jakšto (1906–1979) dvitomis „Manoji Lietuva” (2000) ir „Gimtinės takais” (2001).

Daugiau nei 30 metų Bulotienė dirbo Henry Ford ligoninės laboratorijoje Detroit, MI. Laisvalaikiu mėgo klasikinę muziką, lankė koncertus, skaitė. Ji buvo puiki siuvėja.

Ilgėdamasi Tėvynės 2006 m. rugpjūtį grįžo į savo gimtąjį Vilnių. Savo darbus ir meilę ji skyrė Tėvynei Lietuvai ir jos žmonėms. Ilsekis ramybės, Vilniaus dukra, visuomenininke, veikėja a. a. Eugenija Bulotienė.

Giliame nuliūdime liko krikšto dukra Ona Barauskaitė iš Vilniaus, marti Valentina Bulotienė iš Redford, MI, anūkas Antanas Bulota su šeima, gyvenantis Colorodo, bei šv. Antano parapijos bendruomenė Detroit, MI.

Žurnalistų bauginimo metas

Atkelta iš 3 psl.

Regiu kryptingą norą įbauginti kritiškai rašančius žurnalistus, komentatorius, apžvalgininkus. Jei nebūtų noro pažaboti kritišką mintį, Lietuvoje galiotų nuostata, jog privataus kaltinimo tvarka žurnalistai bei komentatoriai baudžiami tik išskirtiniais atvejais. Mat visas civilizuotas pasaulis nuomonę viešai reiškiančių ir net klaidingus faktus pateikiančių asmenų neprilygina kri-

minaliniams nusikaltėliams. Civilizuotas pasaulis mano, kad klaidinan-tis straipsnis, tegul ir labai skaudus, nėra tapatu žmogžudystei, prievartavimui ar vagystei stambiu mastu. Meluojančius ar duomenis iškraipiančius žurnalistus bei apžvalgininkus demokratinių valstybių teis-mai baudžia tik pagal civilinio kodekso straipsnius. Lietuva, remda-masi tokių teisėjų kaip Macevičienės praktika, žingsniuoja atgalios.

Joana Tautvila, gyvenantis **Lake Villa, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Eufemija E. Steponis, gyvenanti **Seven Hills, OH**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Tariame nuoširdų acių už paramą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemont apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiądienį, liepos 11 d., 2 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur bus rodomas filmas apie legendinį lakūną Feliksą Vaitkų.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** parapijos salėje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) sekmadienį, liepos 22 d., po 10:30 val. r. šv. Mišių vyks paskaita, skirta Maironio 150-osioms metinėms. Paskaitą „Pažįstamas ir nepažįstamas Maironis“ skaitys „Draugo“ redaktorė Laima Apanavičienė. Po minėjimo – kavutė.

■ **Čikagiečių Zarasų klubas** liepos 24 d., antradienį, organizuoja kelionę į kazino „Four Wind“ Michigan valstijoje. Pakeliui aplankysime Šv. Onos bažnyčią (Beverly Shores, IN). Prašome užsiregistruoti iki liepos 14 d. Vysime autobusu, kuris yra vėsinaamas. Daugiau informacijos gauti ir užsiregistruoti galite tel. 773-247-5944 (Dalė) arba 773-776-4600 (Audra).

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Liepos 12 d. 2 val. p. p.** First Congregational Church (2345 Channing Way, Berkeley, CA) koncertuos merginų choras iš Lietuvos „Kivi“. Koncertas – nemokamas. Choristai būtų dėkingi už nedidelę finansinę paramą kelionės išlaidoms padengti. Auką po koncerto galima perduoti choro vadovei Danguolei Aukselienei.

■ **Liepos 15 d. minėsime Dariaus ir Girėno** 79-ąsias žygio metines. Minėjimas prasidės liepos 15 d. 10 val. r. prie paminklo „Lituanica“ (Marquette Park). 10:30 val. r. – šv. Mišios Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Minėjimo tęsinys vyks Beverly Shores, IN. Šv. Mišios už Darių ir Girėną bus aukojamos 1 val. p. p. (Čikagos laiku) Šv. Onos bažnyčioje (433 E. Golfwood Rd., Beverly Shores, IN 46301). „Lituanica“ parke (E. Ripplewater Ave., Beverly Shores, IN 46301) 2 val. p. p. vyks minėjimas, kuriame dalyvaus miestelio valdžios atstovai, JAV ir LR kariuomenės veteranai, lietuviškų organizacijų atstovai, bendruomenininkai, vietos lietuviai ir svečiai. Po minėjimo – šventinis pabavimas, gros R. Pumputis, vyks maudynės Michigan ežere ir plažo tink-

linio varžybos Dariaus ir Girėno taurei laimėti. Norinčius dalyvauti varžybose prašome registruotis tel. 630-455-9999 arba el. paštu: makselis@yahoo.com.

■ **Rugpjūčio 5 d., sekmadienį, rengiama** penktoji Lietuviško paveldo diena The Anthracite Heritage Museum (159 Cedar Ave., Scranton, PA 18505). Bus rodoma nufilmuota Charles Halka opera „Julius“. Meninę programą atliks solistė Marytė Bizinkauskas, akompanuos Michael N. Andrew. Operos plakatą sukūrė dailininkė Ada Sutkuvienė. Įėjimas 5 dol. Tel. pasiteirauti 570-963-4804.

■ **Kviečiame rugpjūčio 8–28 dienomis** d. apsilankyti vaikų meno parodoje „Multiculture Multimedia“, kurioje dalyvauja ir lietuvaits Ona, Ūla ir Aušra Prenevičiūtės. Paroda veiks National Association of Women Artists, Inc. (80 Fifth Ave., suite 1405 NYC, NY 10011) Priėmimas – rugpjūčio 16 d. nuo 5 val. p.p. iki 7 val. v. Galerijos darbo valandos – antradienis-penktadienis nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p. Tel. pasiteirauti 212-675-1616. Daugiau apie parodą sužinosite: www.thenawa.org

■ **LSS Atlanto rajono 2012 m. skautų** stovykla vyks rugpjūčio 12–19 d. „Camp Resolute“ (75 Hudson Rd. Bolton, MA 01749). Stovyklavimo formas su mokesčiu siųskite iki liepos 15 d. stovyklos išdininkei Naidai Šnipas-Johnson, 33 Turner St., Millis, MA 02054; čekį rašykite: Lithuanian Scouts Association, Inc. vardu. Daugiau informacijos gausite tel. 508-376-1953 arba e. paštu atlanto_rajonas@yahoo.com

■ **Neringoje rugpjūčio 19–26 dienomis** vyks stovykla suaugusiems. Programoje: Katalikybės pagrindai, šv. Rašto pažinimas, maldos būdai, diskusijos aktualiais klausimais. Dalyvaus dr. Aurelie A. Hagstrom, STD, Providence Dominican College dėstytoja, ir kapelionas kun. Tomas Karanauskas iš Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapijos. Programą koordinuoja seselė Ignė. Kviečiame registruotis iki liepos 19 d. el. paštu: dana@neringa.org. Programos klausimais kreiptis į seselę Ignę (sesigne@gmail.com arba tel. 860-928-7955). Kitais klausimais – į stovyklos vedėją Reginą Kulbis (regina@neringa.org arba tel. 978-582-5592).

XIV Lietuvių tautinių šokių šventėje liepos 1 d. buvo ne tik šokama. Žiūrovai ir šokėjai domėjosi „Draugo“ laikraščiu, o kai kurie jį net užsiprenumeravo. Nuotraukoje: Loreta Vainius pratęsia „Draugo“ prenumeratą.

Baliutavičių šeima Boston šokių šventėje (iš k.): Mantė ir Viltė Baliutavičiūtės su tėveliais Dainora ir Audriumi. Mantė baletu šoku atidarė XIV Lietuvių tautinę šokių šventę.

Mūsų laikraščio talkininkai Eugenija ir Laurynas Misevičiai XIV Lietuvių šokių šventėje siūlė įsigyti lietuviškų filmų, dainų įrašų, knygų ir kitokių prekių. Jų stalas visą laiką buvo apsuptas pirkėjų.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Čikagoje koncertavo atlikėjas Vygantas Kazlauskas su grupe – Nerijus Bakula (akordeonas), Audrius Piragis (gitara) ir Tomas Varnagiris (gitara). Sekmadienį, liepos 8 d., Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salė buvo pilnutėlė. Klausytojai negailėjo plojimų atlikėjams iš Lietuvos.

Inos Stankevičienės nuotr.

